

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

03

Ročník XVII.
júl - september 2023

O NÁVRATOCH K TRADÍCIÁM NAŠICH PREDKOV BUDE 365. RADVANSKÝ JARMOK

Strana 8 - 9

TÉMA

V uliciach mesta je počas letných mesiacov počuť nielen turistický, ale i pracovný ruch.

Strana 4 - 5

INFORMUJEME

Komunitné multifunkčné centrum vám počas dňa otvorených dverí predstaví svoju činnosť.

Strana 10

ROZHOVOR

Po medzinárodnom EYOF-e privítame pod Urpínom ďalšie mládežnícke športové podujatie.

Strana 15

S Hradcom Králové sme v minulosti boli súčasťou jednej republiky, naše partnerstvo pretrvalo doteraz

Napadlo vám niekedy, že ulice ako Trieda Hradca Králové, Tulská i Šalgotarjárska dostali svoje pomenovanie po našich partnerských mestách? Všetky tri samosprávy patria medzi prvé, s ktorými boli zmluvy uzavreté, a to už v roku 1967. Spolupráca s českým mestom trvá na pravidelnej báze dodnes.

Pri spolupráci medzi partnerskými mestami existuje niekoľko možností na ich rozvoj. V niektorých prípadoch sú samosprávy akýmisi dáždnikom zastrešujúcim napredovanie spoločných projektov, ale samostatnými vykonávateľmi spolupráce sú rôzne inštitúcie, mimovládne organizácie, umelecké zoskupenia a pod. Príkladom takejto spolupráce je americké mesto Charleston v Západnej Virginii, ktorého hudobníci zo skupiny The Carpenter Ants, v letných mesiacoch, odohrali v Banskej Bystrici a okolí niekoľko koncertov. V minulosti sa s Charlestonom uskutočnila hudobná výmena aj medzi mládežníkmi študujúcimi na banskobystrických stredných školách, či podpora mimovládnych organizácií pracujúcich s marginalizovanými skupinami obyvateľstva na oboch stranách. V inom prípade, ako napríklad s mestom Hradec Králové, sme svedkami toho, že spoločné projekty vznikajú najmä prostredníctvom mestských úradov a ich organizácií, ktoré medzinárodné partnerstvo podporujú finančne i personálne.

Mesto s bohatou minulosťou

Pravdepodobne nikoho neprekvapí, že najrozvinutejšiu spoluprácu má mesto pod Urpínom práve s Hradcom Králové. České mesto vyhľadávajú študenti premýšľajúci nad vzdelávaním v zahraničí, umelci prezentujúci Banskú Bystricu, pracovníci v oblasti školstva, zdravotníctva, ale aj fanúšikovia športu. Práve tí počas tohtoročného apríla, so zatajeným dychom, sledovali najdlhší zápas v histórii českej hokejovej extraligy. Královohradeckí hokejisti odohrali proti Vítkovciam rekordných sedem tretín, čo predstavovalo viac ako 113 minút hry. Hradec Králové je právom označovaný ako „Salón republiky“ alebo „Učebnica architektúry pod šírím nebom“. Počas prehliadkových okruhov mesta môžu návštevníci spoznať významné stavby od gotiky až po súčasnosť, následne nahliadnuť do tamojších galérií, múzeí, prípadne si naplánovať ve-

černý program v jednom z obľúbených divadiel. Medzi najvýznamnejšie podujatia patrí rekonštrukcia bitky pri Hradci Králové, ktorá, pri okrúhlych výročiach tejto udalosti, veľkolepým spôsobom zobrazuje jeden z najväčších bojov v 19. storočí. Mesto sa oplatí navštíviť aj počas ďalších podujatí, ktoré ponúka, ako napríklad Slávnosti kráľovnej Elišky, festival Rock for people a tradičný Night run Hradec Králové.

Spája nás aj rovnaký názov ulice

A ako sa vyvíja naša spolupráca? Primátori a primátorky oboch miest spolu pravidelne intenzívne komunikujú a zdieľajú svoje postupy, iniciatívy a skúsenosti pri riešení samosprávnej agendy. Desaťročia vzájomného kontaktu poskytli priestor na vytvorenie podmienok pre aktivity v sociálnej oblasti, školstve a kultúre, ktorej dominantou je United Europe Jazz Festival. V posledných rokoch dochádza k rozvoju kontaktov, medzi tými skôr narodenými, prostredníctvom denných centier a ich každoročných výmenných návštev. Kým vedúci denných centier a odborných útvarov mestských úradov diskutujú o novinkách spadajúcich pod ich pôsobnosť, seniori absolvujú prehliadky priestorov, v ktorých sa ich rovesníci, v oboch samosprávach, stretávajú a tvoria umelecké diela a kultúrne programy. Ostatnou návštevou nás českí seniori poctili počas posledného májového týždňa, kedy sa zapojili do programu podujatia Pod jednou strechou. Zaujímavosťou je, že české mesto s Banskou Bystricou spája nielen

dlhoročné partnerstvo, ale i spoločný názov ulice, na ktorej obidva mestské úrady sídlia. V oboch prípadoch ide o ulicu Československej armády.

Na návšteve v lesoch H. Králové.

Dovidenia na Radvanskom jarmoku

Primátor Ján Nosko a královohradecká primátorka Pavlína Springerová, pri nedávnej návšteve u českých susedov, otvorili možnosti spolupráce pri zdieľaní skúseností s využívaním mestských lesov, cyklo dopravy a prepojenia podujatia Európsky týždeň mobility. Naša delegácia navštívila aj zariadenie Odlehčovacia služba Honkova. Českí partneri v ňom navýšili ubytovacie kapacity pre viac ako tri desiatky klientov odkázaných na starostlivosť iných. Na jeseň zavítajú pod Urpín královohradeckí riaditelia materských a základných škôl, ktorí si vymenia skúsenosti v oblasti vzdelávania detí a žiakov. Na prelome septembra a októbra tohto roka bude v Turistickom informačnom centre mesta Hradec Králové zasa sprístupnená digitálna výstava fotografií Banskobystričana Vladimíra Letrika. Obidve samosprávy majú toho veľa spoločného. Spojivom je taktiež krásna príroda, ktorá obklopuje obidve mestá. Pohostinnosť českým partnerom najbližšie oplatíme počas Radvanského jarmoku, na ktorý srdečne pozývame viaceré spolupracujúce mestá.

Z. Gajdošíková

Českí seniori v B. Bystrici.

Informácie z mestského úradu

Foto: MsÚ BB

01. Banská Bystrica bude centrom osláv SNP

Múzeum Slovenského národného povstania pri príležitosti osláv 79. výročia SNP v utorok, 29. augusta 2023 sprístupní svoj areál pre návštevníkov už od 10:00 h. Tradičná pietna spomienka, vrátane kladenia vencov, sa uskutoční v komornejšej podobe ešte pred oficiálnym začiatkom osláv. Múzeum SNP, ktorého expozícia bude v tento deň sprístupnená bezplatne, pripravilo celodenný kultúrny program. Na hlavnom pódii sa predstaví Folklórny súbor Marína, hudobná skupina Čendeš, spevák Peter Lipa a v Záhrade Chavivvy Reick aj Katka Koščová s klavírnym sprievodom Daniela Špinera. Večer ukončí slávnostný koncert Štátnej opery Banská Bystrica. Chýbať nebude ani pestrý sprievodný program. Prostredníctvom ukážok práce konzervátorov a kurátorov sa návštevníci dozvedia viac o činnosti Múzea SNP. V areáli Skanzenu ťažkých bojových zbraní bude pripravený dobový vojenský tábor klubov vojenskej histórie a ukážka diaľkovo riadených modelov. Samozrejmosťou bude aj prezentácia Ozbrojených síl SR, ako i Tváří Múzea SNP.

red

02. V meste zriadime 78 volebných okrskov

Voľby do Národnej rady SR sa uskutočnia v sobotu, 30. septembra 2023. Volebné miestnosti v Banskej Bystrici budú otvorené do 7:00 do 22:00 h. Právo voliť do NR SR má obyvateľ Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania volieb dosiahol 18 rokov veku. Volič je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať okrskovej volebnej komisii svoju totožnosť predložením občianskeho preukazu. Potom ako mu komisia vydá

hlasovacie lístky spolu s obálkou, presunie sa do osobitného priestoru určeného na ich úpravu. Volič si vyberie jeden hlasovací lístok toho subjektu, ktorému sa rozhodol odovzdať svoj hlas. Lístok môže bez ďalšej úpravy vložiť do obálky alebo na ňom zakrúžkovaním poradového čísla dať prednostný hlas konkrétnemu kandidátovi. Zakrúžkovať môže poradové číslo najviac štyroch kandidátov. Volič, ktorý sa nemôže dostaviť do volebnej miestnosti zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, má právo požiadať obec a v deň konania volieb okrskovú volebnú komisiu o vykonanie hlasovania do prenosnej volebnej schránky. Podrobný zoznam volebných miestností je zverejnený v Radničných novinách na strane č. 7.

Oddelenie organizačné, MsÚ BB

03. Na plavárni je možné relaxovať od konca prázdnin

Po letnej odstávke Krytú plaváreň na Štiavnických sprístupníme verejnosti od 28. augusta 2023. Počas jej zatvorenia boli vypustené a vydezinfikované bazény. Opravená bola vyrovňavacia nádrž a vymenený piesok vo veľkoobjemových filtračných nádobách. Realizovali sa drobné opravy obkladov a dlažby, maľovanie priestorov vestibulu, a tiež čistenie okien a vzduchotechniky. Novinkou je nové osvetlenie v parnej saune. Obyvatelia a návštevníci mesta budú môcť využiť plaváreň, okrem iných dní, aj počas štátnych sviatkov na konci leta a na jeseň, a to 29. augusta, 1. a 15. septembra, ako aj 1. a 17. novembra 2023. V uvedených dňoch bude otvorená od 11:00 do 21:00 h.

red

Foto: MsÚ BB

04. Žiť športom budeme aj počas jesenných dní

Európsky týždeň športu sa uskutoční od 23. do 30. septembra 2023. Spolu s partnerskými organizáciami pripravujeme viaceré aktivity pre žiakov, mládež, ako aj širokú verejnosť. Podujatie je iniciatívou Európskej komisie na podporu športu a fyzickej aktivity v celej Európe. V tomto roku si pripomenieme jeho 9. ročník. Hlavnou témou kampane ostáva výzva „BeActive“, ktorá má nabádať k pohybu, a to nielen počas Európskeho týždňa športu, ale po celý rok. Športovať sa bude aj 5. októbra 2023. Na svoje si prídu najmä skôr

narodení Banskobystričania. V športovom areáli Základnej školy s materskou školou Radvanská sa uskutoční ďalší ročník populárnej Športovej olympiády seniorov. Podujatie, ktoré každoročne organizujeme v rámci Akadémie Európskeho seniora, pripravujeme v spolupráci so ZŠ s MŠ Radvanská, Centrom voľného času Havranské a Olympijským klubom Banská Bystrica. V rovnaký deň, 5. októbra tohto roka budú o medailové pozície v atletických disciplínach bojovať aj žiaci a žiačky základných a stredných škôl na Atletickom štadióne SNP Dukla, ktorý sa stane dejiskom 61. ročníka Horehronských hier.

Oddelenie športu, MsÚ BB

05. Spustili sme digitálneho audio sprievodcu

Mesto pod Urpínom môžu návštevníci spoznávať pomocou mobilnej aplikácie SmartGuide. Inovatívne riešenie umožňuje objavovať zaujímavé miesta Banskej Bystrice, ako aj jej príbehy z dávnej minulosti i súčasnosti. Digitálny sprievodca, ktorý bol pripravený v spolupráci s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Stredné Slovensko, ponúka prehľadkové trasy a kvalitný obsah pre slovenských aj zahraničných turistov. V súčasnosti poskytuje informácie v slovenčine, angličtine a nemčine. Výhodou je, že každému umožňuje spoznávať mesto samostatne, podľa vlastného tempa. Aplikácia, ako i trasy sú k dispozícii zadarmo. Celého sprievodcu je možné stiahnuť si do offline režimu, vrátane máp a audionahrávok.

Oddelenie cestovného ruchu, MsÚ BB

06. Pod Urpínom jazdí 16 nových autobusov

SAD Zvolen, a. s., ktorá poskytuje na území Banskej Bystrice autobusovú dopravu, zakúpila osem dvanásťmetrových a osem 18-metrových klimatizovaných, nízkopodlažných a bezbariérových autobusov. Vybavené sú USB nabíjačkami, wifi pripojením na internet, strešnou ventiláciou, cívacou kamerou, čítačkou dopravných značiek, snímaním mŕtvych uhlov či farebne odlíšenými sedadlami pre osoby ZŤP. Súčasťou vybavenia je rovnako dopytové otváranie dverí, čo zvyšuje účinnosť zabudovanej klimatizácie i koncept Low Entry, ktorý garantuje bezproblémový nástup a výstup všetkých cestujúcich a súčasne umožňuje naklápanie. Všetky autobusy i trolejbusy, ktoré v súčasnosti máme, sú len nízkopodlažné. Ide o prvú várku nových vozidiel, ktorej nákup v celom rozsahu zabezpečuje podľa zmluvy dopravca, bez dodatočných dopadov na rozpočet mesta. Cieľom samosprávy je aj naďalej podporovať mestskú hromadnú dopravu v Banskej Bystrici.

red

Leto využívame naplno na dokončenie rozpracovaných investičných projektov

Prázdninové obdobie sa väčšinou spája s dovolenkou a oddychom. V meste pod Urpínom sa však pracuje naplno. Ani počas letných mesiacov nezastali práce na viacerých projektoch, ktoré v súčasnosti pripravujeme, či už ide o odkúpenie Domu kultúry alebo obnovu priestoru Námestia slobody. Rovnako je počuť a vidieť stavebný ruch nielen v „jame“ pri mestskom úrade, ale aj v okolí rýchlostnej cesty R1 v Radvani, na Uhlisku či na Mládežníckej a Poľnej ulici.

Fotografie: Mest BB

Primátor J. Nosko a predseda BBSK O. Lunter si prevzali kľúče od Domu kultúry.

Uspeli sme v dražbe

Naša spoločná snaha s Banskobystrickým samosprávnym krajom (BBSK) vrátiť Dom kultúry ľuďom a zmeniť ho opäť na miesto stretnutí, umenia i vedy je o krok bližšie k naplneniu. Počas tohtoročnej júnovej dražby, ktorej predmetom bola budova spolu s pozemkami, uspela spoločnosť Dom kultúry BB s.r.o., ktorú sme s krajom založili. Objekt jej prikúpili za 1,8 milióna eur bez DPH. Odkúpenie a opätovné sprevádzkovanie Domu kultúry patrilo niekoľko rokov k našim najväčším prioritám. „Budova nikdy nepatrila mestu, bola v súkromnom vlastníctve. To je jedna z hlavných príčin, prečo je už viac ako desať rokov uzavretá a postupne chátra. Boli sme si vedomí, že jediná cesta, ako tento objekt zachrániť, je získať ho do vlastníctva a následne ho, aj za pomoci európskych fondov, zrekonštruovať. Vážime si, že vedenie kraja s nami do tohto projektu išlo. Teraz nám už nič nebráni pustiť sa do prípravy projektovej dokumentácie rekonštrukcie celého objektu,“ objasnil primátor Ján Nosko, ktorý si spoločne s pred-

sedom BBSK Ondrejom Lunterom prevzal začiatkom augusta kľúče od kultúrno-spoločenského stánku. Naším zámerom je prevádzkovať v Dome kultúry hlavne estrádnú sálu a k nej prislúchajúce zázemie, ktoré by bolo využívané na organizovanie kultúrnych podujatí. Ďalšie časti objektu, a to komorné divadlo, kinosálu i administratívne priestory má v pláne prevádzkovať BBSK. „Budova má potenciál stať sa kultúrnym centrom mesta aj širokého okolia. Urobíme všetko pre to, aby toto miesto ďalej nechátralo, ale opäť sa stalo priestorom pre umenie, vedu a spoločenské udalosti, a aby opäť slúžilo verejnosti. Aby mohli prísť ľudia a požičať si tu knihu či posediť v čítárni pobočky Verejnej knižnice Mikuláša Kováča alebo navštíviť nové priestory nášho Bábkového divadla na Rázcestí či populárno-vedeckého centra, kam budú mladší i starší chodiť s nadšením a odchádzať bohatší o ďalšie poznatky o vesmíre,“ povedal predseda BBSK Ondrej Lunter. Pôvodná stavba Domu kultúry pochádza z roku 1979, prístavba z roku 1988. Atypickú budovu navrhol architekt Jozef Chrobák. Dielo získalo Cenu Zväzu slovenských architektov. Stavba bola tiež zapísaná do národného registra dedičstva modernej architektúry 20. storočia.

Finišujeme s prípravou revitalizácie Námestia slobody

V apríli tohto roka sme vyhlásili medzinárodnú urbanisticko-architektonicko-krajinársku súťaž formou súťažného dialógu, do ktorého sa prihlásilo dvanásť renomovaných architektonických ateliérov zo štyroch krajín. Okrem Slovenska aj z Českej republiky, Nemecka a Veľkej Británie. Medzinárodná odborná komisia vybrala štyroch postupujúcich, ktorí pripravujú svoje návrhy na riešenie priestoru Námestia slobody. Snahou je jeho prestavba na plnohodnotný verejný priestor s celomestským, až nadmestským charakterom. Riešené územie je mimoriadne zložitý urbanisticko-architektonický priestor. Ide pritom o dôležitú funkčno-priestorovú časť, ktorá je súčasťou významnej kompozičnej osi v štruktúre mesta. „Práve forma súťažného dialógu nám, oproti anonymnej súťaži návrhov, priniesla možnosť vybrať si kvalitného a skúseného partnera, ktorý bude v spolupráci s pozvanou odbornou verejnosťou hľadať optimálny návrh na riešenie tohto náročného zadania. Spolu s kolegami z Talianska, Českej republiky a Slovenska sme vybrali štyri súťažiacie tímy. Spoločne s expertmi vo vybraných oblastiach, ako aj zástupcami vedenia mesta a mestskými odbornými zložkami sa s nimi stretneme trikrát. Prvým bola v júli 2023 úvodná konferencia súťažného dialógu ku komplexnej revitalizácii námestia. Ďalšie dve stretnutia budú v septembri a októbri tohto roka,“ uviedol Martin Pavelek, architekt mesta. Medzi postupujúcimi tímami, ktorých vybrala hodnotiacia komisia, je česká skupina uchádzačov Tři.Čtrnáct architekti s.r.o. a Atelier RAW s.r.o., ďalej spoloč-

Súčasťou konferencie k revitalizácii Námestia slobody bola aj komentovaná prehliadka v teréne.

nosť LOCVS, s.r.o., nemecko-česká skupina uchádzačov Till Rehwaldt a momentura s.r.o., ako aj slovenská firma BETWEEN s.r.o. Víťaza, ktorý zabezpečí ideu revitalizácie Námestia slobody, spoznáme v novembri 2023.

Výstavba parkovacieho domu je v plnom prúde

Zanedbaný pozemok na Námestí slobody bude po dlhých rokoch čoskoro minulosťou. V „jame“ pri mestskom úrade vyrastie parkovací dom. Investorom jeho výstavby je spoločnosť VIG Offices, s.r.o., ktorá patrí do portfólia finančného domu poisťovne Kooperativa. „Som rád, že sa konečne našiel investor, ktorý pošle do zabudnutia ďalšieho mestského strašiaka a zároveň zrealizuje projekt pomáhajúci vyriešiť problémy s parkovaním. Znamená to, že ostatné plochy v tejto lokalite, ktoré dnes doslova okupujú parkujúce vozidlá, budeme môcť premeniť na kvalitné verejné priestory určené pre ľudí,“ hovorí primátor Ján Nosko. V máji tohto roka získal parkovací dom právoplatné stavebné povolenie, následne sa začali stavebné práce. Ich výsledkom bude moderná budova, postavená v súlade so štandardami energetickej efektívnosti a s využitím zelených technológií. Až 221 parkovacích miest doplní autoumyváreň a nabíjacie stanice pre elektromobily na každom poschodí, aj v exteriéri. V pláne je vytvoriť zelené plochy na streche objektu a umiestniť fotovoltaické panely, ktoré budú zdrojom energie primárne pre prevádzku garážovej časti domu. Nová budova ponúkne pre obyvateľov a návštevníkov mesta tiež moderné obchodno-administratívne priestory. „Výstavba parkovacieho domu napreduje. Doteraz boli zrealizované zemné práce pre základové konštrukcie, vrátane ich obsypu a zásypu. Ďalej sa na stavenisku urobilo debnenie, armovanie a betonáž základových pätičiek a pásov, ako aj montáž uzemnenia v základoch,“ uviedla Silvia Nosková Illášová, hovorkyňa poisťovne Kooperativa. Nový parkovací dom by mal obyvateľom i návštevníkom mesta slúžiť od budúročného leta.

Práce na cyklolávke sa blížia do finále

S výstavbou cyklomosta ponad rýchlostnú cestu R1 sme začali v októbri minulého roka. Po rozsiahlych prácach spočívajúcich v uložení základových konštrukcií, budovaní nájazdov a ukladaním oceľových dielov mosta ponad rýchlostnú cestu R1, sme v polovici

augusta pristúpili k osádzaniu 25 metrového skloneného pylónu. Na pylóne boli zároveň osadené závesné laná, ktoré držia oceľovú konštrukciu cyklolávky. Už na jeseň tohto roka sa stane moderný a architektonicky kvalitne riešený most novou vstupnou bránou do Banskej Bystrice. „Cyklomost je dôležitou súčasťou vznikajúcej cyklistickej infraštruktúry, ktorý bezpečne prepojí priemyselnú a obchodnú s obytnou časťou Radvane, ako aj s rodinnou cyklocestičkou v smere na Zvolen. Cyklomost bude nadväzovať na cyklotrasu do Kráľovej poza obchodný dom Tesco, ale aj na podchod popod Kúpeľnú ulicu, prostredníctvom ktorého sa peší a cyklisti následne bezpečne dostanú na Radvanskú ulicu. Plánovaná cyklotrasa bude ďalej pokračovať jedným smerom na Fončordu a druhým smerom cez Hušták až do centra mesta,“ uzatvára Jakub Gajdošík, prvý zástupca primátora, podľa ktorého sa na druhej strane cyklomost napojí na rodinnú cestičku smerom na Zvolen, ktorú dobuduje BBSK.

Pokračujeme v oprave ciest

V oblasti dopravnej infraštruktúry napredujeme v obnove zanedbaných ciest a chodníkov. Stavebný ruch je od júna na Poľnej ulici v smere do Malachova, kde rekonštruujeme 437 metrový úsek cesty. V rámci tejto investície mesta dôjde, okrem iného, aj k oprave dvoch autobusových zastávok v danej lokalite. Súčasne i k výškovej úprave vpusť a šacht. Položený bude nový asfaltový koberec vo výmere okolo 3 650 štvorcových metrov. Rekonštrukciu povrchu a odvodnenia Poľnej

ulice sme časovo skoorinováli so spoločnosťou SPP, a. s. Tá plynule nadväzuje na výmenu plynovodov, ktorá bola v lokalite realizovaná na jar tohto roka. Cena rekonštrukcie, ktorej cieľom je zvýšiť bezpečnosť a zlepšiť aktuálny stav cesty, dosiahne vyše 569-tisíc eur s DPH. V súčasnosti sa opravuje aj cesta II/591 od Banskej Bystrice po Zvolenskú Slatinu.

Úsek rekonštrukcie na území mesta sa dotýka mestskej časti Uhlisko, od križovatky ulíc 9. mája a Bellušovej, smerom na Hornú Mičinú. Investorom rekonštrukcie je Banskobystrický samosprávny kraj. „Na ceste v intraviláne Banskej Bystrice bol zatiaľ vymenený asfaltový povrch vozovky v úseku od križovatky s Golianovou ulicou po koniec intravilánu mesta. V súčasnosti sa robí výšková úprava uličných vpustov v úseku od križovatky s Bellušovou ulicou po križovatku s Golianovou ulicou. Taktiež prebieha realizácia základov pre stĺpy verejného osvetlenia a príprava a výmena obrubníkov vrátane vybudovania bezbariérovej úpravy nástupných plôch na piatich priechodoch pre chodcov na ulici 9. mája. Zhotoviteľ predpokladá pokládku asfaltových vrstiev na tomto úseku počas septembra,“ povedal Martin Snopko, poverený vedením Oddelenia údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí MsÚ Banská Bystrica. V intraviláne a extraviláne mesta ide o rekonštrukciu cesty v dĺžke takmer dvoch kilometrov.

Rekonštruujeme spodný most na Mládežníckej ulici

Po vybudovaní nových mostov v Iliaši a Jakube, pripravujeme projekty obnovy ďalších. Spodný most nad potokom Uduřná, v smere na križovatku s Poľnou ulicou, bol dlhodobo v havarijnom stave. S cieľom zvýšiť bezpečnosť motoristov i chodcov a vybudovať nový most, sme pristúpili k jeho rekonštrukcii. Oprava, ktorá by mala byť ukončená do konca tohto roka, je realizovaná z našich finančných prostriedkov, v hodnote viac ako 486-tisíc eur s DPH. Na budúci rok je naplánovaná ďalšia významná investičná akcia, a to rekonštrukcia veľkého mosta na Mládežníckej ulici. Súčasťou bude, okrem samotnej obnovy, aj preložka verejného osvetlenia či úprava miestnej komunikácie. Počas realizácie bude doprava presmerovaná na Mládežnícku ulicu, preto je dôležité, aby bol spodný most, v tom čase, už v bezchybnom stave.

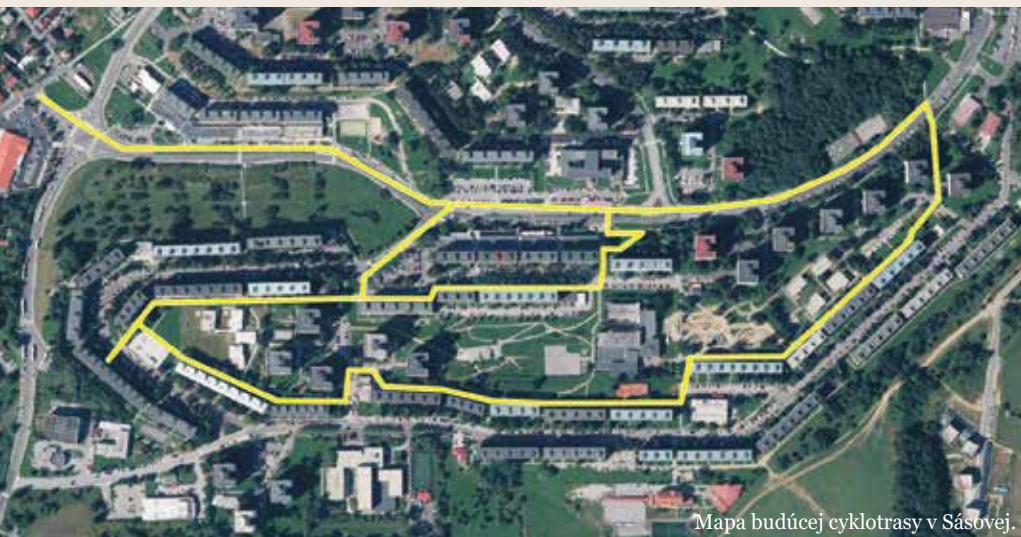
D. Adamovičová, M. Strelec

Práce na parkovacom dome pri MsÚ sú v plnom prúde.

Získali sme finančné prostriedky na vybudovanie cyklotrasy v Sásovej

Medzi 25 podporenými projektmi rozvoja cyklistickej infraštruktúry financovanými z Plánu obnovy a odolnosti má svojho zástupcu aj Banská Bystrica. Samospráva uspela s projektom cyklistickej trasy dlhej takmer tri kilometre. Na jej výstavbu na najväčšom sídlisku, ktorá sa začne na jar budúceho roka, získala finančné prostriedky vo výške 1 341 620,48 eur s DPH. Dokončená by mala byť do konca budúceho roka.

Mapa budúcej cyklotrasy v Sásovej.

Foto: MČÚ BB

V Sásovej vznikne nová cyklistická infraštruktúra pozostávajúca z kombinácie samostatných obojsmerných cyklistických pruhov, spoločných chodníkov pre peších a cyklistov. Pribudnú aj cykloochranné pruhy na vozovke. Zásadnou zmenou dopravného priestoru prejde štvorprúdová cesta začínajúca na križovatke pri Lidli a pokračujúca celou Rudohorskou ulicou. Ľavý jazdný pruh bude naďalej slúžiť motoristom, zatiaľ čo na úkor pravého jazdného pruhu vznikne samostatný cyklokoridor, bezpečnostný odstup a miesta pre pozdĺžne parkovanie. Súčasťou bude kompletná výmena asfaltových krytov v celej šírke cesty, výmena obrubníkov a nové dopravné značenie. Za účelom zvýšenej bezpečnosti prejdú premenou aj križovatky pri poliklinike a Lidli, kde doteraz cyklisti neboli dostatočne chránení. „Toto riešenie je v zmysle Územného generelu nemotorovej dopravy plánované dlhodobo. Cestu čiastočne rozšírime. Vznikne tak priestor nielen pre plnohodnotný jazdný pruh a parkovanie, ale aj bezpečný cyklopruh v oboch smeroch. Rudohorská ulica je umiestnená v doline pozdĺž Rudlovského potoka, a preto je z hľadiska výškových parametrov a jej sklonu najvhodnejšia pre vedenie cyklotrasy. Pred vyznačením cyklopruhov prejde cesta komplexnou rekonštrukciou, následne pribudnú aj osvetlené priechody pre chodcov s bezbariérovou úpravou,“ hovorí Jakub Gajdošík, prvý zástupca primátora.

Vyššie miliónová investícia

Cyklotrasa bude ďalej pokračovať združeným chodníkom pre peších a cyklistov popri bytovom dome Rudohorská 32 a ponad areál Materskej školy na Tatranskej ulici. Napojí sa na, už vlni zrealizovaný, združený chodník vo vnútrobloku Sitnianska – Tatranská v celkovej dĺžke 650 metrov. Na jeho konci, pri kotolni na Strážovskej ulici, bude chodník pre peších a cyklistov pokračovať Starohorskou ulicou okolo areálu materskej školy a späť celou Sitnianskou ulicou až k základnej škole s napojením na Rudohorskú ulicu. „Cyklo-doprava dnes predstavuje rýchly spôsob prepravy. Má potenciál v presunoch na krátke vzdialenosti aj v našom meste. Som rád, že sa nám podarilo získať finančné prostriedky vo výške 1,3 milióna eur na vytvorenie bezpečnej cyklistickej trasy. Chceme takto motivovať čo najviac obyvateľov, aby na prepravu využívali bicykel namiesto motorovej dopravy. Ide o ďalší dielik do skladačky bezpečných cyklotrás v našom meste, ktorých kostrová sieť bude mať vyše 16 kilometrov,“ povedal primátor Ján Nosko.

Foto: pikabay.com

Najväčšia oprava chodníkov v Sásovej

Vybrané existujúce chodníky na Rudohorskej, Tatranskej, Starohorskej a Sitnianskej ulici budú po rekonštrukcii plniť funkciu spoločnej cestičky pre chodcov a cyklistov. Niektoré sa rozšíria a všetky prejdú komplexnou rekonštrukciou. Riešiť sa budú aj napojenia k bytovým domom, bezbariérové úpravy, osvetlenie a mobiliár, ako sú smetné koše a lavičky. Pôjde o najväčšiu jednorazovú opravu chodníkov v Sásovej od vzniku sídliska. „Zhotoveniu cyklotrasy predchádza príprava, realizácia a kontrola verejného obstarávania. Celý proces potrvá do konca tohto roka. So stavebnými prácami chceme začať v marci budúceho roka, ukončené by mali byť do konca roka 2024,“ skonštatoval Vladimír Brieda, vedúci Oddelenia implementácie projektov MsÚ v Banskej Bystrici.

Cyklistická doprava má budúcnosť

Novovybudovaná cyklistická trasa bude napojená na budúcu cyklotrasu R8 vedúcu cez Rudlovú a Rudlovskú cestu v smere do centra mesta, ktorá sa pri budove Aurisu rozdelí na dva smery. Popri tamojšom medokýši bude pokračovať cez Hornú ulicu až na Námestie slobody. Druhý smer cez Rudlovskú cestu a Kollárovú ulicu sa napojí na Námestie SNP. Trasa má už vydané právoplatné územné rozhodnutie. V najbližších týždňoch bude sfinalizovaná projektová dokumentácia pre stavebné povolenie. Kvôli technickej náročnosti a majetkovoprávnemu vyrovnaniu samospráva plánuje cyklistickú trasu R8 riešiť etapovito, rozdelením na jednotlivé vetvy. Pripojením najväčšieho banskobystrického sídliska k plánovanej cyklotrase R8, bude postupne napĺňaný cieľ spojiť mestské časti s centrom a dosiahnuť bezpečnú a atraktívnu dopravu chodcov a cyklistov, presunu cestujúcich z individuálnej automobilovej na cyklistickú dopravu. „Vybudovaním cyklistickej infraštruktúry v rámci mesta a prepojením centra s jeho mestskými časťami očakávame, aj na základe prieskumov, zvýšenie podielu využívania cyklo-dopravy. Mala by odľahčiť centrum mesta od postupne narastajúcej miery automobilizácie. Vytvorí má pozitívny environmentálny efekt v podobe zníženej miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií,“ dodal primátor Ján Nosko.

M. Strelec

Zoznam volebných miestností pre voľby do NR SR

Č. O.	Názov ulice	Volebná miestnosť
1 – 4	Cesta k nemocnici, Československej armády, Petelenova, Banská Bystrica, 29. augusta, Jegorova, Partizánska cesta, Cesta k Smrečine, Námestie slobody, Trieda SNP 2 – 38, 7 – 31, Trieda SNP 33 – 73, 40 – 80	ZŠ, Trieda SNP 20
5	Dolná, F. Švantnera, J. Cikera, Kapitulská, Kuzmányho, Nám. Š. Moysesa, Námestie SNP, Národná, Štadlerovo nábrežie, Štefánikovo nábrežie	ZUŠ J. Cikera, Štefánikovo nábrežie 6
6 – 7	Horná, Kukučínova, Robotnícka, Železničiarska, Figaš Bystrého, Horné záhrady, Kollárova, Komenského, Mikuláša Kováča, Petra Karvaša, Profesora Sáru, Rudlovská cesta 2 – 54, 3 – 51, Skuteckého, Šoltésovej	ZŠ Slobodného slovenského vysielateľa, Skuteckého 8
8 – 9	Alexandra Matušku, Bakossova, Cmárovo, Dolná Strieborná, Horná Strieborná, Jána Bottu, Katovná, Krížna, Laskomerská, Lazovná, Medený Hámor, Pod Jesenským vŕškom, Pod vysielateľom, Slnečné stránne, Stoličková, 13936, Dobšinského, Hečkova, Ľuda Ondrejova, Na Karlove, Severná, Šimona Jurovského	ZŠ, Bakossova 5
10 – 11	Astrová, Azalková, Gerberová ulica, Muškátová ulica, Na Graniari, Námestie Ludvika Svobodu, Zvončeková ulica, Kláry Jarunkovej, Ladislava Hudeca, Nad plážou, Školská, Tajovského, Tibora Andrašovana	Univerzita Mateja Bela, Tajovského 10
12	Cesta na amfiteáter, Cesta na štadión, Hurbanova, Hutná, Jána Chalupku, Janka Kráľa, M. Hattalu, M. M. Hodžu, M. Rázusa, Murgašova, Na Troskách, Rutkaya Nedeckého, Terézie Vansovej, Vajanského námestie, Záhradná	SPŠ Jozefa Murgaša, Hurbanova 6
13	Majerská cesta, Stavebná	BBRSC, Majerská cesta 94
14	Cementárska cesta, Na Hrbe, Senická cesta	Bývalá ZŠ, Senická cesta 57
15	Fraňa Kráľa, Hronská, Jiráskova, Lupčianska, Mieru, Podjavorinskej, Poľovnícka, Ponická ulica, Šalkovská cesta, časť obce Šalková 10865, 10866, 15504	Kultúrny dom, Hronská 4
16 – 18	9. mája 3 – 23, 6 – 30, Hviezdoslavova, Pod Kalváriou, Pod Urpínom, Viestova, Žltý piesok, Bellušova, Boženy Němcovej, Hronské predmestie, Jesenského, Lesná, Na Uhlisku, Tímrahy, 9. mája 25 – 55, 36 – 74, Družstevná, Golianova, Mičinská cesta, Na Starej tehelni, Pod rybou, Pod Turíčkou	ZŠ, Golianova 8
19	Dedinská, Kapitána Jaroša, Marka Čulena, Mladých budovateľov, Odbojárov, Pod Banošom, Pod Hôrkou, Rudelinova ulica, Rudlovská cesta 57 – 85, 70 – 116, Strmá, Zdenka Mikulu	Kultúrne stredisko Rudlová, Strmá 2
20 – 24	Haškova, Hlboká, M. Bela, Agátová, Dubová, Garbanka, Na Dolinky, Na plaváreň, Na Skalici, Na Tále, Na Zábave, Pod cintorínom, Pod Skalkou, Sásovská cesta, Stránska, Surovská, Veterná, Ďumbierska, Ružová, Gerlachovská, Chabenecká, Beskydská, Fatranská	ZŠ, Ďumbierska 17
25 – 29	Magurská 5 – 59, Kráľovohorská, Magurská 61 – 69, Inovecká, Karpatská, Magurská 2 – 16, Pieninská, Krivánska	ZŠ, Pieninská 27
30 – 40	Javornícka 1 – 53, Javornícka 2 – 12, Rudohorská 1 – 27, Starohorská 1 – 23, 6-38, Starohorská 25 – 49, 40 – 70, Tatranská 1 – 11, Strážovská, Tatranská 4 – 10, Tatranská 13 – 39, 14 – 38A, Tatranská 40 – 58, 41 – 79, Tatranská 60 – 96, 81 – 93, Borová ulica, Tatranská 95 – 109, Rudohorská 28 – 32, Sitnianska 1 – 23, 2 – 22, Rudohorská 20 – 24, Sitnianska 24 – 32, 25 – 33	ZŠ, Sitnianska 32
41	Harmanecká cesta, Hrušková, Jakubská cesta, Jelšová, Kostiviarska cesta, Nový Svet, Ovocná, Topoľová, Kostiviarska: 10151, 10153	MŠ, Jakubská cesta 77
42	Jozefa Mistrička, Uľanská cesta	Budova bývalého MNV, Uľanská cesta 47
43 – 46	Buková, Mlynská, Na Čiertolí, Na úbočí, Pod Stráňou, Skubínska cesta, Záhumnie, Závoz, Gaštanová, Limbová, Javorová, Lipová, Lúčičky, Priehrada, Višňová, Ulička, Jaseňová, Jedľová, Na Lúčkach, Pestovateľská, Pod Dúbravou, Podlavická cesta, Podlavice: 10775, Povstalecká cesta	ZŠ, Gaštanová 12
47 – 51	Gorkého, Nové Kalište, Okružná, Wolkerova, Družby, Mládežnícka 2 – 38, 1 – 29, Internátna 1, 2 – 32, Nová, Internátna 13 – 69	ZŠ Narnia, Okružná 2
52 – 57	Mládežnícka 31 – 47, Oreburská, Moskovská 2 – 40, Moskovská 1 – 29, 42 – 48, Vršacká, Zadarská, Tulsá 2 – 38, Tulsá 1 – 59, Kyjevské námestie, Tulsá 64 – 74, 61 – 119, Kovačická	ZŠ, Moskovská 2
58 – 61	Bagarova, Havranské, Prvosienková ulica, Podbeľová, Slnečná, Tichá, Zelená, Jazminová, Spojová, Šalgotarjanska, Trieda Hradca Kráľové 1 – 15, Trieda Hradca Kráľové 16 – 40, Kvetinová	ZŠ, Spojová 14
62 – 63	Švermova 2 – 44, 19 – 59, Dlhá, Jilemnického, Kapitána Nálepku, Nám. L. Štúra 1, Nešporova, Sadová, Švermova 1 – 17	ZŠ Narnia, Okružná 2
64 – 65	Bočná, Jarná, Jesenná, Krátka, Kráľická cesta, Letná, Na Kútínach, Na Motyčinách, Ovčarska cesta, Pod Suchým vrchom, Poľná 2 – 102, 35 – 157, Stredná, Zimná, Radvan: 10165, 2751, 13165, 14958, 15069, 10163, Malachovská cesta, Poľná 11 – 33, Stromová, Stupy, Radvan 13241	Gymnázium Mikuláša Kováča, Mládežnícka 51
66 – 68	Nám. L. Štúra 7 – 25, 8 – 26, Poľná 1 – 9, Radvanská 1 – 24, Kalinčiakova, Sládkovičova 5 – 13, 2 – 6	ZŠ, Radvanská 1
69 – 71	Radvanská 25 – 30, Bernolákova 1 – 3, Bernolákova 14 – 58, Pršíanska cesta, Bernolákova 5 – 43, Cintorínska, Podháj 2 – 52, 1 – 37, Sládkovičova 8 – 48, Sokolovská, Zvolenská cesta 2, 4, 6, Podháj 56 – 102, 39 – 69, Sládkovičova 50 – 96	Fakulta zdravotníctva, Sládkovičova 21
72	Iliašská cesta, Zvolenská cesta 5, 19, 33, 71	Bývalá požiarna zbrojnica, Iliašská cesta 9
76	Borievková, Brezová, Čerešňová, Drienková, Jablonoňová, Kremnička, Plánková, Šípková, Trnková	Klub dôchodcov Senior, Kremnička 18
77	Ametystová, Bronzová, Diamantová, Jantárová, Jaspisová, Kremeňová, Malachitová, Medená, Mosadzná, Opálova, Platinová, Rubínova, Rumelková, Tyrkysová, Topásová, Zlatá, Zafirova, Železná	Spoločné nebytové priestory, Medená 3
78	Rakytovce: Borovicová, Brestová, Klenová ulica, Liesková, Rakytovská cesta, Smreková, Vrbová	Zvonica, Rakytovská cesta 76

(Vysvetlivky: Č. O. - číslo okrsku)

Motívom tohtoročného Radvanského jarmoku bude štvorica kovospracujúcich remesiel

Najväčšie kultúrno-spoločenské podujatie v meste pod Urpínom prinesie počas druhého septembrového víkendu tohto roka opäť umenie tradičného remesla. Obohatené bude aj o pestrý kultúrny program, obľúbené zábavné atrakcie a rôzne jarmočné špeciality. Radvanský jarmok je neodmysliteľnou súčasťou Banskej Bystrice už takmer štyri storočia. Vznikol v Radvani, ktorá bola strediskom remeselnej výroby. Od roku 2011 je oficiálne zapísaný do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Jeho zápisom zobrala Banská Bystrica na seba úlohu uchovať toto jedinečné podujatie pre ďalšie generácie.

Fotografie: archív MsÚ BB

Slovensku. „Mestské kovospracujúce remeslá boli súčasťou jarmoku a vyhľadávaným artiklom hlavne meštianskych rodín. V rámci ich priblíženia súčasným generáciám, budeme v spolupráci so Stredoslovenským múzeom, na tohtoročnom Radvanskom jarmoku, prezentovať významné kovospracujúce remeslá. Pôjde o mediarstvo, cinárstvo, zlatníctvo a kováčstvo. V minulosti tvorili integrálnu súčasť jarmokov a patrili medzi náročné a vizuálne atraktívne remeslá. Vo foyer historickej radnice bude súčasne otvorená výstava s názvom Kovový štvorlístok banskobystrických remesiel,“ uviedla Zuzana Kohútová, programová pracovníčka Robotníckeho domu.

Jarmočná novinka

Trh tradičných remesiel a stánky s ľudovo-umeleckými výrobkami budú od 8. do 10. septembra 2023 umiestnené v okolí Barbakánu a na Starej tržnici na Námestí Štefana Moysesu, na Námestí SNP a v Dolnej ulici. „Okrem predaja samotných výrobkov bude trh sprevádzaný ukázkami ich výroby. Predstaví sa takmer tri stovky remeselníkov zo Slovenska aj zo zahraničia. Vidieť bude možné napríklad prácu umeleckého odlievачa kovov Martina Jánoša, bábkara Ivana Gontka, šperkára Michala Melicherčika i zvonolejára Jakuba Vorobeľa. Pre zatriktívnenie vstupu na Trh tradičných remesiel bola, na základe grafických návrhov scénografa Františka Liptáka, vyrobená drevená brána. Prvýkrát bude predstavená počas tohtoročného jarmoku,“ poznamenala Miroslava Jančová, vedúca Odboru kultúry, športu a cestovného ruchu MsÚ v Banskej Bystrici. V rámci kultúrneho programu na hlavnom pódiu sa návštevníci cez video rozhovory dozvedia aj zaujímavosti o viacerých majstroch remesla.

Program pre všetkých

Hlavným dejiskom folklórnych vystúpení, koncertov a otváracieho ceremoniálu bude pódium na Námestí SNP. V piatok, 8. septembra 2023 návštevníkov rozveselí vystúpenie českého hráča na bendžo, speváka a zabávača Ivana Mládka. Najznámejšie hity zo svojej tvorby zaspieva česká speváčka Aneta Langerová. Pri Barbakáne bude publikum zabávať kapela Ploštín Punk. Sobotňajší program uzavrie vystúpenie skupiny Billy Barman a dievčat zo SEUK-u. V nedeľu, 10. septembra 2023 sa na banskobystrickom námestí predstaví vokálna skupina Fragile. „Programová dramaturgia sa tento raz viac sústreďí na mestský folklór, ktorý sa odlišuje od vidieckeho, jednotlivé folklórne prejavy sa však vzájomne ovplyvňovali. O príjemnú atmosféru sa postarajú viaceré súbory a hudobné zoskupenia. Ukážky mestského folklóru, baničských tradícií, programy pre deti, divadlo, tvorivé dielne či folklórne hry si návštevníci budú môcť vychutnať v areáli mestského hradu, Barbakánu,“ povedala Jana Očenášová, vedúca Oddelenia kultúry MsÚ v Banskej Bystrici. Lazovnú ulicu zaplnia tvorivé dielne a výstava venovaná Radvanskému jarmoku.

V Regionálnom centre remesiel ÚLUV, na Dolnej ulici 14, sa uskutoční prezentácia ľudových remesiel. V rámci sprievodného programu bude v Thurzovom dome sprístupnená výstava SymBBolika šperkárky, Kataríny Žiak. Rôznorodý program Radvanského jarmoku bude aj v tomto roku zameraný na slovenské tradície a najmä na remeselné zručnosti našich predkov.

M. Strelec

Mediarstvo, cinárstvo, zlatníctvo a kováčstvo

Banská Bystrica ako medené mesto na Hrone, zažívala svoju slávu a rozkvet aj vďaka prekvitajúcej remeselnej výrobe. Už v 14. storočí mala natoľko rozvinuté remeslá, že v stredoveku patrila medzi hlavné strediská remeselnej výroby na

365. RADVANSKÝ JARMOK

7. – 10. 9. 2023

Banská Bystrica

✦ Mediarstvo ✦ Cinárstvo

✦ Zlatníctvo ✦ Kováčstvo

Trh tradičných remesiel a stánky s ľudovo-umeleckými výrobkami

Námestie Š. Moyseša, Námestie SNP, Dolná ulica

PIATOK 8.9. 10:00 – 20:00

SOBOTA 9.9. 09:00 – 20:00

NEDELA 10.9. 09:00 – 16:00

Prevádzkový čas občerstvovacích služieb

Námestie Š. Moyseša, Dolná ulica, Štefánikovo nábrežie, Hronské predmestie

ŠTVRTOK 7.9. 14:00 – 24:00

PIATOK 8.9. 09:00 – 24:00

SOBOTA 9.9. 09:00 – 24:00

NEDELA 10.9. 09:00 – 16:00

Prevádzkový čas zábavných atrakcií

Štefánikovo nábrežie, Hronské predmestie

ŠTVRTOK 7.9. 09:00 – 24:00

PIATOK 8.9. 09:00 – 24:00

SOBOTA 9.9. 09:00 – 24:00

NEDELA 10.9. 09:00 – 24:00

8.9.2023 / PIATOK / Námestie SNP

17:00 Ľudová hudba Juraja Pecníka
slávnostný koncert ľudovej hudby so sólistami Annou Šatanovou, Annou Pecníkovou, Danielou Kminiakovou, Evou Kováčovou, Jánom Močkom, Jánom Chabadom, Vladimírom Homolom a Štefanom Turekom

18:00 Slávnostné otvorenie 365. Radvanského jarmoku

18:30 Ivan Mládek Banjo Band
koncert českej komediálnej hudobnej skupiny

20:00 Na jarmoku pred kostolom radom šiatre stáli
vystúpenie Folklórného súboru Partizán z Banskej Bystrice

21:30 Aneta Langerová: Dvě slunce aneb Jak krásne je být milován
vystúpenie českej speváčky

8.9.2023 / PIATOK / Barbakán

14:00 Sem sa, sem sa, kováči, zlatníci, debnáři, Radvanský jarmok začína
otvorenie Trhu tradičných remesiel a Radvanského jarmoku na Barbakáne s Folklórnym súborom Úrpín z Banskej Bystrice

15:00 Zlaté remeslo
rozhovor s Martinom Jánošom o umeleckom odlievani kovov

15:30 Klauniáda s Tomášom Plaszkym
zábavná klauniáda s bábkami a kúzlami Divadla v kufri

16:45 Cez rodnú zem
vystúpenie Detského folklórného súboru Prvosienka

18:00 Potulné Divadlo J+T: Legenda (Jánošíkova?)
paškvil pre dvoch hercov a bábky, so živou hudbou a piesňami

19:30 Ploštín Punk
koncert slovenskej hudobnej skupiny

Spríevodný program: 14:00 – 18:00
• Sokoliarska skupina Biatec

• **Umenie v kove zaliate**
ukážky umeleckého kovolejárstva a odlievania insignií používaných v Banskej Bystrici z Thurzovsko-Fuggerovského obdobia a „platidla“ do cinu s Martinom Jánošom, odlievanie o 15:15

• **Šperkárka dielňa**
ukážky výroby kovového ľudového šperku a remeselného spracovania kovov s Michalom Melicherčíkom

• **Majster zvonolejár**
ukážky výroby a odlievania zvonov s Jakubom Vorobeľom, odlievanie o 16:00

• **Tvorivé dielne UMB s témou kovového štvorlístka**

9.9.2023 / SOBOTA / Námestie SNP

11:00 Sokoliarska skupina Biatec
ukážky sokoliarstva a výcviku dravých vtákov

12:30 Na baňu klopať
detský folklórny festival

15:00 Buchajtramka
koncert voľného zoskupenia hudobníkov hrajúcich horehronský folklór v šialených tempách, výborných rýmoch a zaujímavých variáciách

16:30 Júlia Kozáková – Manuša
koncert speváčky tradičných rómskych piesní v sprievode cimbalovej hudby v zostave výnimočných rómskych hudobníkov

18:00 Matej Smutný & The Psycho Lovers
koncert slovenského speváka a hudobníka

19:30 Kráčali pod nami
hudobno-tanečné dielo o banicte v podaní Poddukelského umeleckého ľudového súboru (PULS)

21:45 Billy Barman a dievčatá zo SLUKU
dve zdaniľovo odlišné hudobné zoskupenia opäť splynú v jedno

9.9.2023 / SOBOTA / Barbakán

10:30 Herkules alebo Dobytie pekla
rozprávka tradičného bábkového divadla Tjatr Ivana Gontka z Nitrý

11:30 Tradičné bábkarstvo a 20 rokov od vzniku UNESCO Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva
rozhovor s tradičným bábkarom Ivanom Gontkom

12:00 Zatancujeme, zaspievajme, remeslá pripomínajme
vystúpenie Detského folklórného súboru Dratvárik zo Slovenskej Ľupče

13:30 Sokoliarska skupina Biatec
ukážky výcviku dravých vtákov

14:00 Veselo na jarmoku
vystúpenie Detského folklórného súboru Graniarik z Banskej Bystrice

15:00 Turecký ostrov alebo Gašparkova cesta do Ameriky
rozprávka tradičného bábkového divadla Tjatr Ivana Gontka z Nitrý

16:00 Zlaté remeslo
rozhovor s Michalom Melicherčíkom o výrobe kovového ľudového šperku

16:30 Folklórny súbor Seniori Partizán
vystúpenie folklórného súboru z Banskej Bystrice

17:30 Zlaté remeslo
rozhovor s Jakubom Vorobeľom o odlievani zvonov

18:00 Veselá banícka pieseň a skok cez kožu
vystúpenie Starohorského banického spevokolu a Starohorského banického cechu „Richtergrund“

Spríevodný program: 10:00 – 19:00
• Sokoliarska skupina Biatec

• **Umenie v kove zaliate**
ukážky umeleckého kovolejárstva a odlievania „platidla“ do cinu s Martinom Jánošom, odlievanie o 11:00 a 16:00

• **Šperkárka dielňa**
ukážky výroby kovového ľudového šperku a remeselného spracovania kovov s Michalom Melicherčíkom

• **Majster zvonolejár**
ukážky odlievania a výroby zvonov s Jakubom Vorobeľom, odlievanie o 19:00

• **Tvorivé dielne UMB s témou kovového štvorlístka**

10.9.2023 / NEDELA / Námestie SNP

11:30 Folklórny súbor Nógrad
vystúpenie folklórného súboru zo Šalgótarjánú v Maďarsku

13:00 Fragile
koncert slovenskej vokálnej skupiny

14:00 Poďakovanie remeselníkom

15:00 Z ďaleka i blízka
vystúpenie Folklórného súboru Stavbár zo Žiliny

10.9.2023 / NEDELA / Barbakán

10:00 Cesta slovenskou históriou
Od Sama po Jánošíka – šermiarsko-divadelná kumpánia Via Historica

11:00 Sokoliarska skupina Biatec
ukážky výcviku dravých vtákov

11:30 Šikovná muzička Paľa Majerika
vystúpenie ľudovej hudby z Banskej Bystrice

13:00 Cigánske srdce
vystúpenie Rómskeho folklórného súboru Romano Jilo zo Zvolena

14:30 Haňďlovačka
koncert venovaný tradičným prejavom ľudovej kultúry z Čierneho Balogu, účinkujú: Ľudová hudba Muzička z Bratislavy, Folklórna skupina Kýčera a Ľudová hudba Šukovci z Čierneho Balogu, v spolupráci so Stredoslovenským osvetovým strediskom

Spríevodný program: 10:00 – 15:00
• Sokoliarska skupina Biatec

• **Šperkárka dielňa**
ukážky výroby kovového ľudového šperku a remeselného spracovania kovov s Michalom Melicherčíkom

• **Majster zvonolejár**
ukážky výroby a odlievania zvonov s Jakubom Vorobeľom

11:30
• **Jarmočné historické hry**
šermiarsko-divadelná kumpánia Via Historica

Spríevodné podujatia:

Foyer historickej radnice, Námestie SNP 1
5.9. – 6.10.2023
Kovový štvorlístok banskobystrických remesiel
výstava k téme 365. Radvanského jarmoku

Thurzov dom, Námestie SNP 4
7.9. – 29.10.2023
SYMBBOLIKA
kolekcia šperkov Kataríny Žiak inšpirovaná Stredoslovenským múzeom, súčasťou výstavy bude aj predaj vybraných druhov šperkov Vozovec Žiak nielen z kolekcie Symbbolyka

Dvor remesiel ÚLUV, Dolná 14
8.9.2023 / 14:00 – 19:00
9.9.2023 / 11:00 – 19:00
prezentácia ľudových remesiel v Regionálnom centre remesiel ÚLUV

Tvorivá ulička, Lazovná ulica
8.9. – 9.9.2023
tvorivé dielne, pouliční umelci a výstava o Radvanskom jarmoku

Kaviareň Poetika, Lazovná 16
8.9. – 9.9.2023 / 11:00 – 19:00
LaLoka
autorské šperky Kristíny Sukupovej
8.9.2023 / 18:30
gitarový koncert Vladího Brúnna

Dolná ulica č. 25
8.9. – 9.9.2023 / 10:00 – 18:00
10.9.2023 / 10:00 – 15:00
výstava drobných hospodárskych zvierat a záhradkárstva, prednášky

Zmena programu vyhradená.
www.banskabystrica.sk

KOMUCE pripravuje deň otvorených dverí

Pre všetkých obyvateľov mesta pod Urpínom je na Robotníckej ulici 12 zriadené Komunitné multifunkčné centrum (KOMUCE). Poskytuje sociálne služby i viacúčelový priestor, ktorý môžu Banskobystričanky a Banskobystričania využiť na rôzne aktivity. V bezbariérovom objekte, v centre mesta so záhradou, je zriadené i kaderníctvo. Vzniklo ako chránené pracovisko. Aj takýmto spôsobom je možné vytvárať podmienky pre pracovné uplatnenie ľudí so zdravotným znevýhodnením. Aby sa o činnosti KOMUCE dozvedelo čo najviac obyvateľov, v septembri pre nich otvorí svoje brány.

V Komunitnom multifunkčnom centre je v rámci ambulantných sociálnych služieb situovaný denný stacionár prevádzkovaný počas pracovných dní od 7:00 do 17:00 h. Podporu poskytuje osobám žijúcim v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi, ktorí im nemôžu zabezpečiť celodennú starostlivosť, spoločnosť či podávanie pravidelnej stravy. Služba je rovnako určená pre zdravotne znevýhodnené osoby a seniorov, ktorí žijú sami a potrebujú pomoc inej osoby pri každodenných úkonoch. „Súčasťou KOMUCE sú aj denné centrá, v ktorých sa stretávajú osoby v dôchodkovom veku. Priestor je tu vytvorený i pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, s nepriaznivým zdravotným stavom či pre starých rodičov s vnúčatami. Mesto bezplatne poskytuje tieto priestory najmä za účelom podpory a aktivizácie všetkých jej členov, neformálneho vzdelávania, efektívnej medzigeneračnej komunikácie a zapájania do verejného života. Rozvíja spoluprácu s inými komunitami, organizáciami a inštitúciami podľa potreby. Centrá organizujú kultúrne, vzdelávacie a športové aktivity pre

svojich členov, ktorí si vzájomne vymieňajú skúsenosti a nové zážitky,“ uviedla Adriana Tupá, poverená vedením Odd. služieb dlhodobej starostlivosti MsÚ v B. Bystrici.

Priestory na voľný čas

Jedným zo záujmov samosprávy v rámci sociálnej politiky je tiež poskytovať sociálne služby podľa individuálnych potrieb obyvateľov tak, aby mohli čo najdlhšie zostať vo svojom prirodzenom prostredí. Prostredníctvom Agentúry sociálnych služieb sa tento zámer darí realizovať, i keď je stále čo vylepšovať. Agentúra poskytuje rôzne formy pomoci. Od opatrovateľskej, odľahčovacej a prepravnej služby, cez službu jedálne a požičovňu pomôcok, až po monitorovanie, rehabilitačno-rekondičné služby a pomoc pri starostlivosti o dieťa. „Okrem odborných a obslužných činností je možné v KOMUCE pripraviť aj voľnočasové aktivity. Záujemcovia môžu svoje pracovné zručnosti rozvíjať v umeleckej dielni s pecou na vypaľovanie výrobkov z hliny, využívať počítačovú učebňu a knižnicu. V centre sú vytvorené podmienky pre

organizovanie rôznych kurzov a školení. Priestory je možné prenajať si za určitých podmienok. Využiteľné sú na realizovanie prospešných služieb zameraných na komunitný rozvoj, poskytovanie sociálnej pomoci a služieb, dobrovoľnícku činnosť a organizovanie vzdelávacích aktivít,“ povedala Ivana Kružliaková, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici.

Centrum otvorí svoje brány

So zámerom, aby sa obyvatelia oboznámili s možnosťami, ktoré KOMUCE ponúka, Odbor sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici zorganizuje v utorok, 19. septembra 2023, v čase od 9:00 do 15:00 h. deň otvorených dverí. Uskutoční sa v priestoroch budovy centra na Robotníckej ulici 12. Na podujatie samospráva pozýva obyvateľov, ktorí majú záujem dozvedieť sa o činnosti a možnostiach využitia Komunitného multifunkčného centra všetko podstatné.

M. Strelec

Biela pastelka pomôže aj tento rok

V Banskej Bystrici bude možné 22. septembra 2023 stretnúť dobrovoľníkov verejnej zbierky Biela pastelka. Ich cieľom bude informovať o živote so zrakovým postihnutím, poslať Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) a význame „malej-veľkej“ pastelky v živote ľudí, ktorí prišli o telesný zmysel umožňujúci vnímanie svetla, farby, tvaru telies a orientáciu v priestore. Aj vďaka tejto zbierke sa darí zlepšovať život tých, ktorí sa ocitli v neľahkej situácii.

Organizátorom zbierky je Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorá má takmer tritisíc členov združených v 50 základných organizáciách. Svoje služby, poradenstvo a aktivity poskytuje klientom bezplatne. Do banskobystrických ulíc vyjdú dobrovoľníci s bielo-modrými pokladničkami oblečení v bielych tričkách s logom zbierky Biela pastelka. Pohybovať sa budú po historickom centre, ale aj v priestoroch Europa SC, nákupného centra Terminál, SC Point, a tiež v objektoch základných či stredných škôl. „Aj vďaka Bielej pastelke môžeme ročne pomôcť vyše štyrom stovkám nevidiacich a slabozrakých klientov banskobystrického kraja. Mnohých učíme nanovo sa orientovať vo svojej domácnosti, používať mobilné telefóny či počítače s hlasovým výstupom alebo zväčšovacím programom. Učíme ich tiež nácvik chôdze s bielou palicou i Brail-

Foto: E. Anzler

lovo písmo. Všetky naše odborné činnosti smerujú k jedinému, ku klientovi, ktorý je samostatný, dokáže vykonávať viaceré aktivity aj bez kontroly zraku či s jeho zvyškami. Jednoducho sa snažíme, aby opäť vzal svoje životné opraty do vlastných rúk,“ vysvetľuje Dagmar Filadelfiová, vedúca Krajského strediska ÚNSS v Banskej Bystrici. Ak máte zrakový problém, neváhajte sa obrátiť na krajské

stredisko sídliace v meste pod Urpínom (tel. číslo: 048/413 42 01, e-mail: unss.bystrica@unss.sk). Niekedy pomôže vhodná lupa, úprava prostredia či správne zvolené kompenzačné pomôcky. „Inokedy to môže byť aj potreba zdieľania toho, čo človeka trápi, nájdenie pochopenia. Klienti ho získajú nielen u nás, ale aj v našich základných organizáciách, ktoré pripravujú množstvo zaujímavých aktivít pre ľudí so zrakovým postihnutím. Nikoho nenechajú trápiť sa a tápať. Verte nám, svet je možné opäť vidieť inak, aj keď sa na chvíľu stratí,“ radí Dagmar Filadelfiová. Biela pastelka patrí medzi desať najväčších a zároveň naj dôveryhodnejších zbierok na Slovensku. Jej história sa píše od roku 2002. Ambasádormi 22. ročníka zbierky sú moderátorka Adela Vinczeová, komik a influencer Fero Joke a herec SND Robo Roth.

E. Fričovská, ÚNSS

Za dosiahnuté úspechy si vyslúžili uznanie

K šiestici mladých talentov, ktorým sme sa poďakovali od začiatku tohto roka, pribudli v auguste ďalší. Ďakovný list si tentokrát prevzala štvorica žiakov a študentov. Jeden z nich je dvanásťročný chlapec, ktorý sa zúčastňuje na matematických Pytagoriádach, kde dosahuje vynikajúce výsledky. Úspechy nielen doma, ale aj v zahraničí zasa zaznamenáva v štandardných tancoch mladá dvojica. Futbal a futsal učaroval dnes 16-ročnému Banskobystričanovi, ktorý sa súčasne venuje aj hre na bicie nástroje.

V priestoroch mestského úradu organizujeme každý štvrtok stretnutie s najlepšimi žiakmi a študentmi vo veku od šesť do 18 rokov, ktorým udeľujeme ďakovné listy. I takouto formou oceňujeme nadané deti a mládež za ich vynikajúce úspechy, ktoré dosahujú v rôznych oblastiach. „Mladé talenty nemusia byť úplne najlepšie v športe, vzdelávaní či v akejkoľvek aktivite, v ktorej sú úspešné. Ide hlavne o to, aby sa vyznačovali aj charakterovými vlastnosťami a zodpovednosťou v tom, čo robia. Som rád, že na stretnutia pozývame rodičov, ako i trénerov a učiteľov, ktorí sa o rozvoj detí a mladých ľudí najviac zaslúžili. Týmto poďakovaním chceme zároveň motivovať ich rovesníkov, aby si z nich brali príklad a dosiahli maximum v tom, čo ich baví či zaujíma a pristupovali k svojim povinnostiam aj mimo školy tak, ako majú,“ hovorí Martin Majling, druhý zástupca primátora, ktorý prevzal patronát nad udeľovaním ďakovných listov. Z jeho rúk si ich prevzal Andrej Filín, Michal Fábry a Rebecca Plavuchová, a tiež Adam Matúš Solárik.

Foto: archív M. Filín

Andrej Filín • vzdelávanie •

Mladý chlapec navštevuje Základnú školu na Spojovej ulici. V hre na klavíri sa zdokonaľuje v Základnej umeleckej škole Jána Cikkeru. Blízke sú mu prírodné vedy, najmä matematika, informatika a fyzika. Najviac vyniká v matematike, v ktorej sa aktívne a úspešne zapája do rôznych súťaží, dokonca i vo vyšších vekových kategóriách. „Zúčastňujem sa na Pytagoriádach už od tretieho ročníka až doteraz, kedy som ukončil šiesty ročník základnej školy. Každý rok sa mi podarilo byť prvý v školských kolách. Úspešným riešiteľom som aj v následných postupových okresných kolách. V súťaži Matematický klokan som v uplynulom školskom roku skončil na piatom mieste v rámci celej Slovenskej republiky. Tento rok som sa zapojil do okresného kola matematickej olympiády, v ktorej sa mi podarilo získať prvé miesto v banskobystrickom okrese,“ povedal Andrej. Okrem matematických súťaží sa hrou na klavíri aktívne zapája do školských kultúrnych programov a koncertov, ako je Spojovávka ulička, Klavírne Vianoce alebo Spojová má talent, kde postúpil do superfinále. Medzi jeho záľuby patria tiež rôzne logické hádanky a hlavolamy. V ostatnom čase je to najmä Rubikova kocka všetkých

Foto: M. J. B.

možných tvarov a veľkostí. Okrem toho rád programuje a číta. Veselý, inteligentný, cieľavedomý a samostatný chlapec so zmyslom pre humor má rád zvieratá, hlavne mačky.

Adam Matúš Solárik

• šport •

Foto: archív A. M. Solárik

Študent Katolíckeho gymnázia Štefana Moysesu je člen futsalového klubu MIBA Banská Bystrica (U17, U20, A mužstvo), člen futsalového klubu MFK Zvolen vo vekovej kategórii U19, a tiež hráč tímu Aquadux Banská Bystrica v malom futbale. Jeho začiatky siahajú do žiackych kategórií. Kolektívnej loptovej hre sa začal venovať už ako sedemročný. Futsalový klub MIBA Banská Bystrica zastáva v Adamovom športovom živote významné miesto aj vďaka ľuďom, ktorí v tomto klube pôsobia a trénersky vedú. „Futsal ma baví viac ako klasický futbal. Tréningovo venujem klasickému futbalu tri dni v týždni, plus zápasový deň, zatiaľ čo tréningy futbalu mám počas týždňa jeden alebo dva dni. Určite som sa v ňom našiel viac, ako vo futbale,“ konštatuje mladý Banskobystričan. K tréningom a zápasom pristupuje zodpovedne, s ohľadom na potreby a úspech kolektívu. Nezriedka je stmelujúcim prvkom medzi spoluhráčmi. Posledné dva roky je aj člen slovenskej reprezentácie vo futsale v juniorskej kategórii. Na svojom konte má viaceré úspechy. V tomto roku, ako kapitán, s klubom MIBA Banská Bystrica U17, na celoslovenskom turnaji Futsal final four v Košiciach obsadil 3. miesto. Často je u neho futsal a futbal na prvom mieste v rebríčku záujmov, miestami aj na úkor školskej prípravy, čím samozrejme trénuje mieru tolerancie u svojich rodičov. Napriek tomu je veľmi dobrý žiak, citlivý brat, spolužiak a spoluhráč. Okrem športu je i šikovný

muzikant. Sedem rokov hrával na klavíri. V súčasnosti rozvíja hudobný talent v hre na bicích nástrojoch.

Foto: archív M. Fábry

Michal Fábry a Rebecca Plavuchová • tanečný šport •

Dvojica reprezentuje klub Fábry dance team Slovakia a zároveň mesto Banská Bystrica. Od hobby tanečníkov sa tvrdým tréningom a disciplínou dostali až do výkonnostnej triedy Junior 2B. V talianskej Brescii sa umiestnili na ôsmom mieste v štandardných tancoch na medzinárodnej svetovej súťaži WDSF. V rovnakej súťaži, v srbskom Čačaku, obsadili 13. miesto v štandardných tancoch. „Náš spoločný úspech sme dosiahli v tomto roku, keď sme sa zúčastnili na majstrovstvách Slovenska a stali sme sa reprezentantmi a finalistami. Dostali sme sa do najlepšej šestky v našej krajine. Tento výkon nás posúva a motivuje ďalej. Spoločne tancujeme od septembra 2021,“ vysvetlil 15-ročný Michal Fábry. „Mávame vedené a individuálne tréningy. Pokiaľ sa dohodneme a ideme sami trénovať, tak sa vieme stretnúť a venovať tancu aj päť či šesťkrát do týždňa. Sem-tam sa síce aj pohádame, ale skôr zo srandy. Stále vieme jeden druhého podpichnúť, medzi sebou však máme dobrý vzťah,“ dodala 14-ročná Rebecca Plavuchová, ktorá v tíme tanečníkov patrí k lídrom. Je nekonfliktná, kamarátska a empatická. Má estetické čítanie, ktoré k spoločenským tancom neodmysliteľne patrí. Rada kreslí a vyhľadáva rôzne spoločenské aktivity. Jej tanečný partner Michal vyniká svojou cieľavedomosťou a pracovitou. K tanečnému športu pristupuje zodpovedne. Vo voľnom čase chodí do fitness centra a rád aj pláva. Jeho mottom je: „Tancuj tak, akoby to bolo poslednýkrát.“

M. Strelec

Rakytovce v minulosti poznali aj pod názvom Gubafalwa

V súčasnosti sú najjužnejšou mestskou časťou Banskej Bystrice. Prvá písomná zmienka o obci, ktorou Rakytovce v minulosti boli, pochádza z roku 1295. Vnikla v rozsahu dvoch popluzí, vyčlenených z chotára Badína. Prvý zachovaný názov z roku 1324 bol Rakolcz. Obec sa stala súčasťou Banskej Bystrice 1. januára 1970. Rakytovce tvoria s Iliašom, Kráľovou, Kremničkou a Pršianskou terasou jeden volebný obvod.

V poslednom období sa mestská časť rozrástla o ďalšie ulice, kde sú vybudované nové rodinné domy. Počet obyvateľov s trvalým bydliskom v našej mestskej časti sa blíži k číslu jeden tisíc. S nárastom obyvateľov vzrástol aj počet osobných a nákladných automobilov, ktoré, žiaľ, zatažujú najmä Rakytovskú cestu. Využíva ju aj veľa vodičov zo susednej obce Badín. Už niekoľkokrát obyvatelia žijúci v Rakytovciach požadovali o zníženie povolenej rýchlosti pre vozidlá, hlavne v centre mestskej časti, kde sa nachádza obchod s potravinami a materská škola. Žiadosť zaslanú na Banskobystrický samosprávny kraj sme podporili aj petíciou. Zatiaľ nám a našim obyvateľom nebolo vyhovené. Plánovaná je i obslužná komunikácia, ktorá by mala viesť súběžne s rýchlostnou cestou R1. Začínala by pred Kremničkou a končila pri Badíne. Odbremenila by mestské časti Kremnička a Rakytovce od súčasnej zhustenej premávky smerom do Badína, ako aj od Badína do Banskej Bystrice.

Čo nás páli

V mestskej časti v súčasnosti chýba spoločenská miestnosť na organizovanie kultúrnych podujatí. Miestnosť menších rozmerov, ktorá sa nachádza vedľa požiarnej zbrojnice, sa využíva na zasadnutia občianskej rady, pri všetkých voľbách, a tiež na stretnutia členov dobrovoľného hasičského zboru. Problém dnes predstavuje umiestnenie nádob na separovaný odpad na mestskom pozemku. Niektorí obyvatelia nevyužívajú pravidelný odvoz nadrozmerného odpadu. Ten sa považuje pri stojiskách na komunálny odpad. Potrebná je tiež pravidelná údržba potokov, ktoré pretekajú cez Rakytovce, aby v prípade zvýšenia hladiny nevytápali domy a komunikácie.

Snažíme sa napredovať

Vlani sa podarilo položiť nový asfaltový koberec cez celú Rakytovskú cestu, ako aj na komunikáciu od čistiarni odpadových vôd smerom na Badín. V tomto roku sme začali pracovať na vybudovaní oddychovej zóny,

Fotografie: archív OR Rakytovce

ktorá by slúžila na organizovanie akcií pre obyvateľov Rakytoviec.

Spolupráca je dôležitá

Občianska rada (OR) v našej mestskej časti má dvanásť členov. V tomto roku pribudli štyria z mladšej generácie. OR úzko spolupracuje s poslancami banskobystrického mestského zastupiteľstva. Rakytovce, ktoré patria do

volebného obvodu č. 7, zastupuje dvojica poslancov. Okrem zasadnutí OR sa stretávajú s obyvateľmi pri riešení aktuálnych problémov, ktoré nás trápia. Poslanci každoročne v decembri organizujú pre deti Mikuláša. Pripravované je tiež posedenie s Rakytovčanmi, ktorí sa dožili významného životného jubilea. Pred šiestimi rokmi bola vydaná publikácia Rakytovce, s podtitulom Rakytovec mesto, sedem ulíc jesto. Knihu, ktorá pútavo zachytáva dejiny i súčasnosť našej mestskej časti, viac ako dva roky spracovával tím autorov a spolupracovníkov pod vedením zostavovateľov Marcela Pecníka a Vladimíry Luptákovéj.

Nápomocní sú dobrovoľní hasiči

V Rakytovciach aktívne pracuje dobrovoľný hasičský zbor. Jeho členovia každoročne organizujú fašiangový sprievod sprevádzaný ľudovou hudbou, slávnostné stavenie mája v centre mestskej časti a vatru pri príležitosti výročia SNP spojenú s hrami pre deti. Vlani sa podarilo v spolupráci s vedením mesta a našimi poslancami inštalovať v centre Rakytoviec sklenenú vitrínu, v ktorej je vystavená historická hasičská technika. Za zmienku stojí aj zvonica, klasicistická murovaná stavba na pôdoryse štvorca s ihlancovou helmicou z konca 18. storočia. Nachádzajú sa v nej dva zvony. Jeden, z roku 1783, je dielom zvonolejára Jána Juraja Knoblocha z Banskej Bystrice.

Naše želania

Obyvatelia mestskej časti si prajú, aby s rozširovaním individuálnej bytovej výstavby išlo ruka v ruke budovanie a udržiavanie cestnej infraštruktúry, vrátane zimnej a letnej údržby ciest a chodníkov. Rovnako, aby sa zlepšilo aj triedenie a odvoz komunálneho odpadu. Budeme radi, ak sa našim poslancom podarí „vybojovať“ finančné prostriedky, ktoré budú použité na rozvoj Rakytoviec.

Občianska rada Rakytovce

Pokračujeme v rozvíjaní otvorenosti nášho mesta

Vstupom Banskej Bystrice do významného medzinárodného programu Otvoreného vládnutia na miestnej úrovni v roku 2020, sa mesto rozhodlo inovovať spôsob riadenia, ktorý stavia na otvorenom prístupe v správe vecí verejných. Princípy spolupráce, participácie a transparentnosti sa nám podarilo rozvíjať aj v letných mesiacoch. Odštartovali sme participatívnu prípravu 2. akčného plánu otvoreného vládnutia, sfinalizované boli výsledky verejného hlasovania Ideathonu a zrealizované aj posledné kolá verejných stretnutí v projekte Zelené sídliská. Pokračujeme tiež v realizácii participatívneho rozpočtu, ktorý je vo fáze vyhodnocovania predložených projektových návrhov obyvateľmi mesta.

Za sebou máme obdobie úspešnej tvorby a realizácie historicky 1. akčného plánu otvoreného vládnutia na roky 2021 – 2022. V súčasnosti pracujeme na tvorbe 2. akčného plánu na roky 2024 až 2027. Veľkou pomôckou pri jeho tvorbe nám je Mapa otvoreného vládnutia Banskej Bystrice 2030, na ktorej realizácii sa vďaka participácii zúčastnili odborníci z mestského úradu a odborná verejnosť. Mapa komunikuje základné smerovanie a ciele v oblasti rozvoja Otvoreného vládnutia v našom meste. Zároveň poskytuje zásobník aktivít, ktoré nám budú pomáhať toto vládnutie rozvíjať. Aktuálne náš tím v spolupráci s odborníkmi z mestského úradu, vedením mesta a členmi Rady Spolupracovne navrhli zoznam prioritných aktivít, ktoré budeme predbežne formulovať do záväzkov 2. akčného plánu otvoreného vládnutia. V jesenných mesiacoch bude návrh akčného plánu predstavený širokej verejnosti.

Nápomocný Ideathon

Inovatívny participatívny formát sme realizovali s technickou podporou expertov OECD s cieľom získania prioritných projektových ideí z pohľadu verejnosti pre Integrovanú územnú stratégiu Funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica (IÚS FMO BB). Ide o jednu z významných stratégií samosprávy. Jej realizácia bude financovaná zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja pre podporu urbánneho udržateľného rozvoja. Prostredníctvom Ideathonu sa podarilo získať 25 projektových ideí. Predložené boli do online verejného hlasovania, ktoré sa uskutočnilo od 25. mája do 8. júna 2023. Jeho cieľom bolo zistiť mieru podpory obyvateľov navrhovaným ideovým zámerom. Do online hlasovania sa zapojilo 107 obyvateľov. Na prvých šiestich priečkach sa umiestnili projekty: Využitie koryta Hrona a ďalších vodných tokov v oblasti Banskej Bystrice pre rekreačné účely, Sieť mestských cyklotrás, Alternatívne zdroje energií pre mesto a okolité obce, „Urban food“, Mestskí koordinátori spolupráce a dialógu, Aktívne starnutie seniorov v Banskej Bystrici. Výsledky verejného hlasovania majú odporúčací charakter a budú prezentované vedeniu mestského úradu a Kooperačnej rade IÚS FMO BB. Tá finálne rozhoduje o výbere a podpore projektov v rámci územnej

finančnej alokácie. Stretnutia s vedením mesta a radou budú počas septembra.

Poznáme víťaza revitalizácie mestského parku

Do participatívneho plánovania revitalizácie Mestského parku na Tajovského ulici sa zapojilo viac ako 200 obyvateľov.

Spracované podnety od verejnosti poslúžili ako súťažná pomôcka v rámci krajinno-architektonickej súťaže návrhov, ktorá bola po participatívnom procese ďalšou fázou projektu revitalizácie parku. Z kvalitnej krajinársko-architektonickej súťaže vznikol víťazný návrh jeho revitalizácie, ktorého autorom je tím GULAČOVÁ + ŠEREŠ architekti. Aktuálne prebieha identifikácia možností financovania realizácie projektu obnovy parku v gescii Odboru rozvojových aktivít MsÚ v Banskej Bystrici.

Zelené sídliská získajú reálnu podobu

Do finálnej časti participatívneho plánovania sme sa dostali aj v zelenom projekte. V posledných mesiacoch sme organizovali 3. kolá verejných stretnutí v siedmich lokalitách nášho mesta. Odborne vybrané projektantské tímy, ateliéry krajinnej a záhradnej architektúry, odprezentovali urbanisticko-krajinárske štúdie v jednotlivých častiach: Magurská – Krivánska – Jelšovský hájik, Severná, Vansovej, Podháj, Mládežnícka – Družby – Okružná, Gaštanová – Lipová – Limbová – Povstalecká a Bernoláková – Radvanská. V nasledujúcich týždňoch a mesiacoch budú projektanti odovzdávať samospráve dokumentácie pre územné rozhodnutie a zabezpečovať stanoviská dotknutých orgánov pre územné kona-

Vizualizácia: GULAČOVÁ + ŠEREŠ architekti

nie a vydanie územného rozhodnutia. Ďalším krokom bude spracovanie dokumentácie pre stavebné povolenie. Jednotlivé projekty budú realizované po etapách, čo vyplýva z predpokladaných možností čerpania externých finančných zdrojov na ich realizáciu. Sledovať legislatívny proces povoľovania bude možné na úradnej tabuli mesta a príslušného stavebného úradu, ktorý územné rozhodnutie a stavebné povolenie vydá.

Participatívny rozpočet

Do 30. júna 2023 bolo možné odovzdať projektové návrhy obyvateľov mesta, ktoré sa následne budú uchádzať o finančnú podporu prostredníctvom participatívneho rozpočtu. Obyvatelia predložili desať projektových návrhov, ktorých cieľom je skvalitňovať komunitný či mestský priestor. Návrhy vyhodnotia odborníci z mestského úradu. Projekty, ktoré budú posúdené ako realizovateľné, postúpia do hlasovania na jeseň tohto roka.

Otvorenú správu vecí plánujeme podporovať a rozvíjať samozrejme aj v nasledujúcom období. V ďalšom vydaní Radničných novín vás, okrem iného, budeme informovať o medzinárodnom projekte „Agenti koexistencie a otvoreného vládnutia“, ktorého súčasťou je aj mesto pod Urpínom. Naše aktivity môžete sledovať i online. O možnostiach zapájania sa do správy vecí verejných pravidelne informujeme na webovej stránke mesta, v sekcii Iniciatíva pre otvorené vládnutie, ako aj na sociálnych sieťach.

S. Kariková, koordinátorka pre participáciu a otvorené vládnutie, MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

Uplynulo 390 rokov od založenia spoločného cechu prachárov Radvane a Banskej Bystrice

Banská Bystrica ako slobodné kráľovské mesto a Radvan ako zemepanské mestečko sa stali miestom existencie mnohých remeselníckych dielní. Ich počet nebol stabilný, nakoľko závisel od rozvoja počtu obyvateľov a ich potrieb i od potreby vyrobených tovarov v širšom aj vzdialenejšom okolí. Z pôvodných bratstiev, v ktorých sa združovali remeselníci jedného odvetvia, sa vyvinuli cechy, ktoré už mali svoju organizáciu a regule, tzv. štatúty (artikuly).

Foto: archív E. Furdiková

Keďže počet remeselníckych dielní nebol vždy dostatočný pre založenie cechu v jednom meste, vznikali aj medzimestské cechy, ktoré združovali rovnakých výrobcov vo viacerých mestách, alebo zmiešané cechy. Tie združovali remeselníkov väčšinou blízkych odvetví. Pri veľkom počte dielní mohli mať spoločne učni i svojho cechmajstra. Banská Bystrica bola v počte cechov v 17. storočí na piatom mieste po Bratislave, Levoči, Prešove a Košiciach. Niektoré najstaršie cechy, ako cech mäsiarov, obuvníkov a krajčírov, mali artikuly už zo stredoveku. Novovzniknuté cechy si buď utvárali vlastné artikuly alebo si ich požičali z iných miest a prípadne si ich prispôbili. Okolo roku 1600 bolo v našom meste 114 majstrov. Na konci 17. storočia ich u nás pôsobilo už 151. V polovici 18. storočia v počte remeselníckych dielní viedli klobučníci s počtom 55 dielní a čízmári so 45 dielnami. Prachárskych dielní bolo len päť. Banská Bystrica patrila medzi sedem stredoslovenských banských miest, preto sa v našom meste i v blízkej Radvani rozvinula výroba pušného prachu, ktorý bol potrebný pri ťažbe rúd. Dielne na jeho výrobu neboli veľmi početné, ale zrejme prosperujúce, čo vidno z najvyšších príspevkov týchto cechov pri rôznych zbierkach, či už išlo o stavbu kostola, veže alebo prelievaní zvona a pod.

Prachársky cech

Na prelome 16. a 17. storočia boli v B. Bystrici dvaja a v Radvani štyria prachárski majstri. Spoločne si 3. mája 1633 založili cech na podnet prachárskeho majstra Jána Turza z Radvane. Artikuly boli napísané v latinčine a vo vtedy používanej slovakizovanej češtine. Za mesto ich podpísali vtedajší richtár Ján Reull, doktor medicíny a zemepán Radvane František Radvanský. Artikuly sa dnes nachádzajú v Štátnom archíve Banská Bystrica, samozrejme ako vzácny dokument v trezore. František Radvanský, ktorý podpísal prachárske artikuly,

ly, zomrel na mor v roku 1645. Niekoľko mesiacov po jeho smrti sa mu narodil syn Juraj Radvanský IV., o ktorom je známe, že v jeho mene, keďže mal len deväť rokov, vymohol jeho nevlastný otec, tretí manžel jeho matky Eufrosiny Bakó, Michal Bóry u Ferdinanda III. právo na tri výročné jarmoky. Jeden z nich, na sviatok Panny Márie, sa začiatkom septembra usporadúva až na výnimky do dnešných čias, aj keď nie v Radvani. Juraj Radvanský IV. bol kruto mučený a pripravený o život na tzv. prešovských jatkách v roku 1687. Bol podozrivý z účasti na protihabsburgskom spriasaní aj s inými príslušníkmi šľachtických rodín. Cisársky generál Anton Karaffa, ktorý bol poverený vyšetrovaním, poznal naše mesto. Krátko tu pobudol v rokoch 1684 až 1685. Dom, v ktorom býval sa dodnes volá Cisársky dom. Je na rohu námestia a Lazovnej ulice, v tom čase bol známy ako Meerwaldovský.

Viacgeneračné rodiny

V Banskej Bystrici to boli Holešovci z nemického Pravna žijúci v našom meste od roku 1604 a Dobákovci, zemani z Liptovskej Svätej Anny. Tí u nás pôsobili od roku 1672. V Radvani to boli veľmi staré rodiny Turzovcov a Petrikovičovcov, Krušpánovcov, ďalej Holešovci a Dobákovci, ktorí sa od príchodu do nášho regiónu značne rozvetvili. Medzi prachárskymi rodinami boli aj Klimovci, ktorí prišli na prelome 17. a 18. storočia zo Sliezska a ešte neskôr aj Veselkovci z Brezna. V menšom zastúpení sa výrobe pušného prachu a sanitry venovali aj iné rodiny.

Výroba pušného prachu

Prachárske dielne zvané „stupy“ bývali pri vodných zdrojoch, lebo pri výrobe pušného prachu bola potrebná vodná energia. Museli byť aj ďaleko od ľudských obydli, kvôli škodám pri prípadnom výbuchu pušného prachu. Stupy patrili jednotlivým rodinám a podľa nich sa aj nazývali. K výrobe pušného prachu bolo potrebné drevné uhlie, síra a sanitra. Tú vyrábali osobitní majstri sanitrári (salis nitri coctor), ktorých sme ako osobitnú profesiu zaznamenali len v Radvani. V stupách poháňala voda z potoka kolesá, ktoré pri otáčaní

dvíhali ťažké hranaté koly. Tie pri dopade drvili pripravenú materiálovú zmes, ktorú po rozdrvení preniesli v drevených korýtkach do zniarne. Zmes pokropená vodou sa preosievala, zrníla. Po usušení pri kachľovej peci sa pridala granit a otáčaním v sudoch sa zmes leštila. Po ďalšom preosiatí bol pušný prach hotový. Zabalený sa odviezol do skladu, tzv. magazínu. Radvanskí prachári mali magazíny medzi Radvanou a Hornými Pršanmi. V Banskej Bystrici boli na mieste, kde je dnes, nad mestským parkom, obchod Lidl.

Nešťastia pri výrobe pušného prachu

Stačila malá iskra, aby pušný prach vybuchol. V rodine Dobákovcov, kde sa prachárske remeslo udržalo osem generácií, sme zaznamenali nešťastie v auguste 1783. Vtedy zahynul „bídne pušným prachom upálen“ 42-ročný Andrej Dobák a o niekoľko dní umrel aj 32-ročný Ján Holeš (rodiny boli spriaznené manželskými zväzkami), ktorému sa o šesť mesiacov narodil syn, pohrobok Samuel, budúci prachár a otec staviteľa Skutecného vily, Adolfa Holeša. Adolf Dobák zahynul ako 75-ročný pri výbuchu pušného prachu 5. apríla 1911. Spolu s ním aj dvaja robotníci, 41-ročný Andrej Kliment Snopko z Pršian a 51-ročný Matej Crmomán zo Skubína. Pred rokom 1854 bol „nešťastlive v stupách zabíj“ Daniel Turzo“ a 7. júna 1872 ďalší z rodiny Turzovcov, Samuel Daniel. Mal 43 rokov. 11. júna 1914 vybuchli v Radvani stupy Mateja Eduarda Petrikoviča. Pri výbuchu dvoch centov pušného prachu zahynul Ondrej Riečan, a aj Ján Dobrota z Malachova. Manželia Juraj a Anna Sršňovci boli ťažko popálení a ich trojročný syn bol usmrtený. 29. augusta 1916 opäť vybuchli Petrikovičove stupy. Zomrel pri tom Ondrej Dobrota z Horných Pršian a na druhý deň aj popálený robotník Juraj Dobrota. Po Ondrejovi Dobrotovi ostala vdova a sedem sírôt.

Zánik prachárstva

Posledný prachársky majster v B. Bystrici bol Július Daniel Dobák (1864 – 1938) a v Radvani zasa Samuel Turzo (1863 – 1946). V roku 1872 boli cechy zrušené a nahradené priemyselnými, živnostenskými spolkami. Výrobu pušného prachu zrušila vláda ČSR v roku 1923. Posledný prachársky cechmajster bol Samuel Klimo (1821 – 1905), najstarší z 20 detí klobučníckeho majstra a dlhoročného richtára, ako aj člena obecného zastupiteľstva, Daniela Klima. Obradná reťaz prachárskeho cechmajstra, vyrobená významným zlatníkom Samuelom Libayom, sa nachádza v expozícii Stredoslovenského múzea v Matejovom dome. Hoci výroba pušného prachu zanikla pred 100 rokmi, predsa po niekoľkých storočí zaujímala v živote Banskej Bystrice a Radvane i ich obyvateľov významné miesto.

E. Furdiková

V lete 2024 budeme hostiť európske majstrovstvá v atletike

Vlani Banská Bystrica zažiarila prípravou a usporiadaním Európskeho olympijského festivalu mládeže (EYOF). A žiarit' bude opäť. Tentokrát získala právo usporiadať prestížne atletické podujatie. Štadión na Štiavničkách sa stane dejiskom Majstrovstiev Európy (ME) v atletike do 18 rokov. Športová elita v tejto vekovej kategórii zabojuje počas štyroch dní o medailové pozície v polovici júla budúceho roka. Nielen o prípravách na podujatie sme sa porozprávali s prezidentom Slovenského atletického zväzu (SAZ) Petrom Korčekom.

Foto: J. Luky, atletika.sk

ME v atletike do 18 rokov začali písať svoju históriu v roku 2016 v gruzínskom Tbilisi. Pokračovali v maďarskom Györi. Následne záužadovala pandémia koronavírusu. Kvôli nej bolo zrušené tretie pokračovanie majstrovstiev v talianskom Rieti. V minulom roku boli v izraelskom Jeruzaleme. Ďalším dejiskom bude Banská Bystrica, kde sa uskutočnia od 18. do 21. júla 2024. Čo rozhodlo v prospech mesta pod Urpínom?

Usporiadať ME v atletike pre mládežnícku kategóriu je dlhodobým plánom Slovenského atletického zväzu. Cesta k úspešnej kandidatúre však nebola jednoduchá. Okrem organizačných skúseností potrebuje úspešný kandidát disponovať vhodnou športovou infraštruktúrou a garanciou podpory od národných a miestnych inštitucionálnych autorít. Išli sme na to krok za krokom. V budovaní infraštruktúry, aj naberaní skúseností s organizovaním významných podujatí. V roku 2016 sme obnovili atletický míting P-T-S, pričom vznikla kostra organizačného tímu. Vďaka tomu usporadúvame významné podujatia v atletike každý rok. Začali sme viac propagovať atletiku, nadviazali partnerstvo s televíziou, získavali skúsenosti a vzdelávali odborníkov v športe, bez ktorých sa podujatia zorganizovať nedajú. Následne sme pripravili v Šamoríne ME v krose 2017, Európsky pohár vo vrhoch v roku 2019, posledné štyri roky Dudinskú 50-tku a vlani športovú atletickú časť EYOF-u. Naša prezentácia, referencie a skúsenosti presvedčili Radu Európskej atle-

tiky, že zvládneme aj ME U18 a dostali sme dôveru. Organizácia je naviazaná na zrekonštruovaný Atletický štadión SNP na Štiavničkách a spoluprácu s UMB v oblasti ubytovania. Bez spolupráce týchto inštitúcií, spolu s mestom Banská Bystrica, by kandidatúra nebola úspešná.

Banská Bystrica hostila v júli 2022 rekordný počet mladých športovcov počas EYOF-u, za ktorý získala uznanie. Myslíte si, že aj organizovanie tohto multišportového podujatia prispelo k získaniu šampionátu v srdci Slovenska?

Určite nám to pomohlo. EYOF bol vynikajúci. Bol to výborný príklad, aký pozitívny dopad môže mať organizovanie významných podujatí na mesto. Zlepšila sa športová infraštruktúra, zostali nám športové náradia, poopravovali sa cesty a chodníky. Získali sme skúsenosti na nezaplatenie. Chceme tiež využiť skúsenosti s prácou dobrovoľníkov, ktorí sú neoddeliteľnou súčasťou organizácie významných podujatí.

Majstrovstvá sa uskutočnia o necelý rok a potrvajú štyri dni. Čo všetko bude potrebné dovtedy zabezpečiť?

Čaká nás posledný rok príprav. Máme časový harmonogram našich aktivít, ako i organizačnú štruktúru. Potrebujeme všetko premyslieť, vysúťažiť, zazmluvniť a zabezpečiť. V mnohých oblastiach sme už dosť ďaleko. Vytvárame projekty pre konkrétne oblasti, ktorými sa budú jednotliví manažéri riadiť. Stále nám však chýbajú garancie podpory zo strany štátu. Dúfam, že aj naše podujatie prispeje k tomu, aby sa významné podujatia v budúcnosti systémovo podporovali. Cítíme, že máme podporu v meste Banská Bystrica, na UMB aj vo VŠC Dukla.

Aké kroky či opatrenia očakáva SAZ od mesta Banská Bystrica pri organizovaní mládežníckeho atletického sviatku?

Mesto zohráva pri organizácii významných podujatí kľúčovú úlohu. Vie pomôcť s dopravou, bezpečnosťou, s likvidáciou odpadu či sprievodným programom. Okrem športovcov a členov realizačných tímov prídu aj fa-

núšikovia, ktorí budú povzbudzovať. V tejto vekovej kategórii prichádzajú povzbudzovať i rodinní príslušníci, a pre mesto a región je to príležitosť na podporu turizmu a propagáciu kultúry.

Štadión, na ktorom budú mladí atléti súťažiť prešiel ešte pred organizovaním EYOF-u modernizáciou. Dočkal sa nového bežeckého oválu. Bude športovisko po všetkých stránkach vyhovovať potrebám majstrovstiev?

Športovisko je najkvalitnejšie, aké na Slovensku máme. Rekonštrukcia ho výrazne zlepšila a pribudol aj 400 m rozvíčovací ovál. Spolu so štadiónom na UMB, ktorý využijeme ako tréningový, sme vytvorili unikátny koncept najvyšších štandardov. Štadión sme vyskúšali aj počas EYOF-u, a aj na presunutom P-T-S mítingu. Má svoje obmedzenia i nedostatky, ale vieme ho úpravami prispôbiť tak, aby štadión vyhovoval požiadavkám športovo-technického delegáta, televízii, antidopingu, VIP, atď.

Koľko atlétov na podujatí očakávate a z koľkých krajín?

Očakávame približne 1 000 športovcov zo všetkých krajín Európy, zatiaľ okrem Ruska a Bieloruska. Spolu s členmi realizačných tímov ich bude okolo 1 700. Staráť sa však budeme o všetkých akreditovaných účastníkov. Patria medzi nich členovia organizačného výboru, teda organizátori, rozhodcovia, zástupcovia médií, dobrovoľníci, ľudia zodpovední za bezpečnosť, VIP a ďalší.

Aký význam a kredit bude mať pre Banskú Bystricu zorganizovanie takéhoto medzinárodného šampionátu?

Je to investícia do budúcnosti. Prostredníctvom významného športového podujatia sa dá vylepšiť športové zázemie v meste, podporí sa ekonomika, spropaguje sa Banská Bystrica, región aj Slovensko. Vďaka skúsenostiam a vedomostiam vieme skvalitniť našu prácu do budúcnosti, napríklad pri práci rozhodcov. Rozvíjame dobrovoľníctvo a vytvárame možnosti pre našu mládež reprezentovať krajinu na domácom podujatí.

M. Strelec

Z BYSTRICE DO ŠANGHAJA

AKADÉMIA EURÓPSKEHO SENIORA 2023

PRI PRÍLEŽITOSTI 130. VÝROČIA NARODENIA ARCHITEKTA L. E. HUDECA

3. 10. / UTOROK / 14:00
OTVORENIE AES

SLÁVNOSTNÝ KONCERT VOJENSKEJ HUDBY BANSKÁ BYSTRICA SO SÓLISTAMI / **ROBOTNÍCKY DOM**

5. 10. / ŠTVRTOK / 9:00
OLYMPIÁDA SENIOROV
SÚŤAŽE V ŠPORTOVÝCH DISCIPLÍNACH / **ZŠ S MŠ RADVANSKÁ 1**

9. 10. / PONDELOK / 10:00
CENTRUM ARCHITEKTA L. E. HUDECA B. BYSTRICA
PRÍBEH SVETOZNÁMEHO ARCHITEKTA A BANSKOBYSTRICKÉHO RODÁKA L. HUDECA, KTORÝ POSTAVIL PRVÝ MRAKODRAP V ÁZII / **SPÄTHOVA VILA, SKUTECKÉHO 22**

10. 10. / UTOROK / 10:00
RANDEZ-VOUS S BANSKOU BYSTRICOU
PREHLIADKA STAVITEĽSKÝCH AKTIVÍT JURAJA HUDECA (OTCA L. E. HUDECA) **TURISTICKÝM VLÁČIKOM NEUSOHL EXPRESS**

17. 10. / UTOROK / 10:00
TRANZIT HISTORY
KOMENTOVANÁ PREHLIADKA STÁLEJ EXPOZÍCIE / **THURZOV DOM**

18. 10. / STREDA / 10:00 A 14:00
TRÉNING PAMÄTI

TRÉNOVANIE PAMÄTI A DIGITÁLNEJ ZRUČNOSTI SPOJENÉ S KREATÍVNYM ARCHITEKTONICKÝM TVORENÍM / **ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA**

19. 10. / ŠTVRTOK / 14:00
S LÁSKOU A ÚCTOU K NAŠIM PREDKOM
PODUJATIE ZAMERANÉ NA MEDZIGENERAČNÚ KOMUNIKÁCIU / **VEREJNÁ KNIŽNICA MIKULÁŠA KOVÁČA, JILEMNICKÉHO 48**

22. 10. / NEDEĽA / 17:00
ČAJ O PIATEJ
HUDOBNO-TANEČNÁ ZÁBAVA SO ŽIVOU HUDBOU / **ROBOTNÍCKY DOM / VSTUPNÉ: 3.– EURÁ**

23. 10. / PONDELOK / 9:30
TVORIVÉ REMESELNÉ DIELNE
DROTÁRSTVO, REZBÁRSTVO, MAĽBA NA SKLO, TEXTILNÁ DIELŇA / **REGIONÁLNE CENTRUM REMESIEL ÚĽUV V BANSKEJ BYSTRICI, DOLNÁ 14**

24. 10. / UTOROK / 9:00
PEČAŤ SLÁVNEHO ARCHITEKTA
NÁVŠTEVA JEDINEČNEJ KAPLNKY PANNY MÁRIE KRÁLOVEJ VO VYHNIACH, KTORÚ NAVRHOVAL LADISLAV HUDEC

25. 10. / STREDA / 14:00
UKONČENIE AES

S HUDBOU NESTARNEME, KONCERT ŠTUDENTOV A PEDAGÓGOV FAKULTY MÚZICKÝCH UMENÍ AKADEMIE UMENÍ V BB / **ROBOTNÍCKY DOM**

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

3. - 31. 10.
ATELIÉR 3G
VÝSTAVA OBRAZOV AUTORKY VLASTY ČUPKOVEJ / **ROBOTNÍCKY DOM**

5. 10. / ŠTVRTOK / 9:00
OLYMPIÁDA SENIOROV
DEŇ ZDRAVIA, MESTSKÁ POLÍCIA SENIOROM / **ZŠ S MŠ RADVANSKÁ 1**

7. 10. / SOBOTA / 14:00
ROTARY DEŇ V BANSKEJ BYSTRICI / PARK POD PAMÄŤNÍKOM SNP

12. 10. / ŠTVRTOK / 17:30
SLOVOMfest
MULTIŽÁNROVÉ HUDOBNO-SLOVNÉ PODUJATIE S LITERATÚROU, HUDBOU, VÝTVARNÝM UMEŇOM A ROZHOVORMI O SLOVE / **ROBOTNÍCKY DOM**

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ.

WWW.BANSKABYSTRICA.SK

**RADNIČNÉ
NOVINY**
MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Vydáva: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, E-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, Tel.: 048/4330 107, Editor: Mgr. Miroslav Strelec, Pomoc pri príprave textov a grafiky: Mgr. Dominika Adamovičová, Layout: Mgr. Tomáš Pastorok, Grafická úprava: Denisa Fazekašová, Tlač: Polygrafické centrum, s.r.o., Tomášikova 26, 82101 Bratislava, Distribútor: Do každej bytovej schránky, Slovenská pošta, a.s., Vychádza v náklade: 34 600 výtlačkov, Periodicita: štvrťročník, On-line verzia: www.banskabystrica.sk, Evidenčné číslo: EV 2943/09, IČO vydavateľa: 00313271, ISSN 1339-9837, Nepredajné! Nevýžiadané rukopisy nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov vrátane krátenia. Dátum vydania: august 2023.